

HET TWEEDE BOEK DER KONINGEN

1

Ahazia's ziekte en dood.

- 1 En Moab viel van Israël af na Achabs dood.
- 2 En Ahazia viel door eene tralie in zijne opperzaal,
die te Samarië was,
en werd krank;
en hij zond boden,
en zeide tot hen:
"Gaat henen,
vraagt Baäl-Zebub, den god van Ekron,
of ik van deze krankheid genezen zal."
- 3 Maar de Engel des HEEREN sprak tot Elía den Tisbiet:
"Maak u òp,
ga òp,
den boden van den koning van Samarië tegemoet,
en spreek tot hen:
'Is het, omdat er geen God in Israël is,
dat gijlieden hengaat om Baäl-Zebub, den god van Ekron, te vragen?'"
- 4 Daarom nu zegt de HEERE alzóó:
"Gij zult niet afkomen van dat bed,
waarop gij geklommen zijt,
maar gij zult den dood sterven."""
En Elía ging weg.
- 5 Zoo kwamen de boden weder tot hem;
en hij zeide tot hen:
"Wat is dit,
dat gij wederkomt?"
- 6 En zij zeiden tot hem:
"Een man kwam òp, ons tegemoet,
en zeide tot ons:
'Gaat heen,
keert weder tot den koning,
die u gezonden heeft,
en spreekt tot hem:
'Zóó zegt de HEERE:
'Is het, omdat er geen God in Israël is,
dat gij zendt om Baäl-Zebub, den god van Ekron, te vragen?
Daarom zult gij van dat bed,
waarop gij geklommen zijt, niet afkomen,
maar gij zult den dood sterven.'"""
- 7 En hij sprak tot hen:
"Hoedanig was de gestalte des mans,
die u tegemoet opgekomen is,
en deze woorden tot u gesproken heeft?"
- 8 En zij zeiden tot hem:
"Hij was een man met een harig *kleed*,
en met eenen lederen gordel gegord om zijne lendenen."
Toen zeide hij:
"Het is Elía de Tisbiet."
- 9 En hij zond tot hem eenen hoofdman van vijftig met zijne vijftig;

- en als hij tot hem opkwam,
(want zie,
hij zat op de hoogte eens bergs),
zoo sprak hij tot hem:
"Gij man Gods, de koning zegt:
'Kom af.'"
- 10 Maar Elía antwoordde
en sprak tot den hoofdman van vijftig:
"Indien ik dan een man Gods ben,
zoo dale vuur van den hemel
en vertere u en uwe vijftig."
Toen daalde vuur van den hemel
en verteerde hem en zijne vijftig.
- 11 En hij zond wederom tot hem eenen anderen hoofdman van vijftig met zijne vijftig;
deze antwoordde
en sprak tot hem:
"Gij man Gods, zóó zegt de koning:
'Kom haastiglijk af.'"
- 12 En Elía antwoordde
en sprak tot hen:
"Ben ik een man Gods,
zoo dale vuur van den hemel
en vertere u en uwe vijftig."
Toen daalde het vuur Gods van den hemel
en verteerde hem en zijne vijftig.
- 13 En wederom zond hij eenen hoofdman van de derde vijftig met zijne vijftig;
zoo ging de derde hoofdman van vijftig òp,
en kwam
en boog zich op zijne knieën voor Elía,
en smeekte hem
en sprak tot hem:
"Gij man Gods,
laat toch mijne ziel en de ziel uwer knechten, dezer vijftig,
dierbaar zijn in uwe oogen.
- 14 Zie,
het vuur is van den hemel gedaald
en heeft die twee eerste hoofdlieden van vijftig met hunne vijftig verteerd;
maar nu,
laat mijne ziel dierbaar zijn in uwe oogen."
- 15 Toen sprak de Engel des HEEREN tot Elía:
"Ga af met hem,
vrees niet voor zijn aangezicht."
En hij stond op
en ging met hem af tot den koning,
- 16 en hij sprak tot hem:
"Zóó zegt de HEERE:
'Daarom dat gij boden gezonden hebt om Baäl-Zebub, den god van Ekron, te vragen,
(is het, omdat er geen God in Israël is
om Zijn woord te vragen?),
daarom, van dat bed, waarop gij geklommen zijt,
zult gij niet afkomen,
maar gij zult den dood sterven.'"
- 17 Alzoo stierf hij,
naar het woord des HEEREN,
dat Elía gesproken had;

- en Joram werd koning in zijne plaats in het tweede jaar Jorams,
des zoons Josafats,
des konings van Juda;
want hij had geen zoon.
- 18 Het overige nu der zaken van Ahazia,
die hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?

2

Elia's hemelvaart.

- 1 Het geschiedde nu,
als de HEERE Elía met een onweder ten hemel opnemen zoude,
dat Elía met Elisa ging van Gilgal.
- 2 En Elía zeide tot Elisa:
"Blijf toch hier,
want de HEERE heeft mij naar Beth-El gezonden."
Maar Elisa zeide:
"*Zoo waarachtig als de HEERE leeft*
en uwe ziel leeft,
ik zal u niet verlaten."
Alzoo gingen zij af naar Beth-El.
- 3 Toen gingen de zonen der Profeten,
die te Beth-El waren tot Elisa uit,
en zeiden tot hem:
"Weet gij,
dat de HEERE heden uwen heer van uw hoofd wegnemen zal?"
En hij zeide:
"Ik weet het óók wel,
zwijgt gij stil."
- 4 En Elía zeide tot hem:
"Elisa, blijf toch hier,
want de HEERE heeft mij naar Jericho gezonden."
Maar hij zeide:
"*Zoo waarachtig als de HEERE leeft*
en uwe ziel leeft,
ik zal u niet verlaten."
Alzoo kwamen zij te Jericho.
- 5 Toen traden de zonen der Profeten,
die te Jericho waren naar Elisa toe,
en zeiden tot hem:
"Weet gij,
dat de HEERE heden uwen heer van uw hoofd wegnemen zal?"
En hij zeide:
"Ik weet het óók wel,
zwijgt gij stil."
- 6 En Elisa zeide tot hem:
"Blijf toch hier,
want de HEERE heeft mij naar den Jordaan gezonden."
Maar hij zeide:
"*Zoo waarachtig als de HEERE leeft*
en uwe ziel leeft
ik zal u niet verlaten."
En zij beiden gingen heen.
- 7 En vijftig mannen van de zonen der Profeten gingen henen
en stonden tegenover van verre;

- en die beiden stonden aan den Jordaen.
- 8 Toen nam Elía zijnen mantel
en wond *hem* samen,
en sloeg het water,
en het werd herwaarts en derwaarts verdeeld;
en zij beiden gingen daar *dóór* op het droge.
- 9 Het geschiedde nu als zij overgekomen waren,
dat Elía zeide tot Elisa:
"Begeer wat ik u doen zal,
eer ik van bij u weggenomen word."
En Elisa zeide:
"Dat toch twee deelen van uw en geest op mij zij."
- 10 En hij zeide:
"Gij hebt eene harde zaak begeerd:
indien gij mij zult zien,
als ik van bij u weggenomen wordt,
het zal u *alzóó* geschieden;
doch zoo niet,
het zal niet geschieden."
- 11 En het gebeurde als zij voortgingen,
gaande
en sprekende,
zie,
zoo was er een vurige wagen met vurige paarden,
die tusschen hen beiden scheiding maakten;
alzo voer Elía met een onweder ten hemel.
- 12 En Elisa zag het,
en riep:
"Mijn vader, mijn vader,
wagens Israëls en zijne ruiters!"
En hij zag hem niet meer;
en hij vatte zijne kleederen
en scheurde ze in twee stukken.
- 13 Hij hief ook Elía's mantel op,
die van hem afgevallen was,
en keerde weder
en stond aan den oever van den Jordaen.

Elisa volgt Elia op.

- 14 En hij nam den mantel van Elía,
die van hem afgevallen was,
en sloeg het water,
en zeide:
"Waar is de HEERE,
de God van Elía,
ja, dezelve?"
En hij sloeg het water,
en het werd herwaarts en derwaarts verdeeld,
en Elisa ging daar *dóór*.
- 15 Als nu de kinderen der Profeten,
die tegenover te Jericho waren,
hem zagen,
zoo zeiden zij:
"De geest van Elía rust op Elisa";
en zij kwamen hem tegemoet
en bogen zich voor hem neder ter aarde,
- 16 en zij zeiden tot hem:
"Zie nu,

- daar zijn bij uwe knechten vijftig dappere mannen,
laat hen toch heengaan
en uwen heer zoeken,
of niet misschien de Geest des HEEREN hem opgenomen
en op eenen der bergen
of in een der dalen hem geworpen heeft."
Doch hij zeide:
"Zendt niet."
- 17 Maar zij hielden bij hem aan tot schamens toe,
en hij zeide:
"Zendt."
En zij zonden vijftig mannen,
die drie dagen zochten,
doch hem niet vonden.
- 18 Toen kwamen zij weder tot hem,
daar hij te Jericho gebleven was;
en hij zeide tot hen:
"Heb ik tot ulieden niet gezegd:
'Gaat niet?'"
- 19 En de mannen der stad zeiden tot Elisa:
"Zie toch,
de woning dezer stad is goed,
gelijk als mijn heer ziet;
maar het water is kwaad
en het land onvruchtbaar."
- 20 En hij zeide:
"Brengt mij eene nieuwe schaal,
en legt daar zout in."
- 21 En zij brachten ze tot hem.
Toen ging hij uit tot de waterwel,
en wierp het zout daarin,
en zeide:
"Zóó zegt de HEERE:
'Ik heb dit water gezond gemaakt,
daar zal geen dood noch onvruchtbaarheid meer van worden.'"
- 22 Alzoo werd dat water gezond,
tot op dezen dag,
naar het woord van Elisa,
dat hij gesproken had.
- 23 En hij ging van daar op naar Beth-El.
Als hij nu den weg opging,
zoo kwamen kleine jongens uit de stad,
die bespotten hem
en zeiden tot hem:
"Kaalkop, ga op;
kaalkop ga op!"
- 24 En hij keerde zich achterom,
en hij zag hen,
en vloekte hen in den Naam des HEEREN;
toen kwamen twee beren uit het woud,
en verscheurden van hen tweeënveertig kinderen.
- 25 En hij ging van daar naar den berg Karmel,
en van daar keerde hij weder naar Samarië.

3

Strijd van Joram en Josafat tegen de Moabieten.

1 Joram nu,

- de zoon Achabs,
werd koning over Israël te Samarië in het achttiende jaar Josafats,
des konings van Juda,
en hij regeerde twaalf jaar.
- 2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
doch niet gelijk zijn vader en gelijk zijne moeder;
want hij deed het opgerichte beeld Baäls weg,
hetwelk zijn vader gemaakt had.
- 3 Evenwel hing hij de zonden Jerobeams, des zoons Nebats, aan,
die Israël deed zondigen;
hij week daarvan niet af.
- 4 Mesa nu, de koning der Moabieten, was een veehandelaar,
en bracht op aan den koning Israëls
honderdduizend lammeren
en honderdduizend rammen met de wol;
- 5 maar het geschiedde als Achab gestorven was,
dat de koning der Moabieten van den koning Israëls afviel.
- 6 Zoo toog de koning Joram ter zelfder tijd uit Samarië,
en monsterde gansch Israël.
- 7 En hij ging heen
en zond tot Josafat,
den koning van Juda,
zeggende:
"De koning der Moabieten is van mij afgevallen:
zult gij met mij trekken in de oorlog tegen de Moabieten?"
En hij zeide:
"Ik zal opkomen;
zóó zal ik zijn gelijk gij zijt,
zóó mijn volk als uw volk,
zóó mijne paarden als uwe paarden."
- 8 En hij zeide:
"Door welken weg zullen wij optrekken?"
Hij dan zeide:
"Door den weg der woestijn Edoms."
- 9 Alzoo toog de koning Israëls heen,
en de koning van Juda,
en de koning van Edom;
en als zij zeven dagreizen omgetogen waren,
zoo had het leger en het vee, dat hen navolgde, geen water.
- 10 Toen zeide de koning Israëls:
"Ach, dat de HEERE deze drie koningen geroepen heeft
om die in der Moabieten hand te geven."
- 11 En Josafat zeide:
"Is hier geen Profheet des HEEREN,
dat wij door hem den HEERE mochten vragen?"
Toen antwoordde één van de knechten des konings van Israël
en zeide:
"Hier is Elisa, de zoon Safats,
die water op Elía's handen goot."
- 12 En Josafat zeide:
"Des HEEREN Woord is bij hem."
Zoo togen tot hem af
de koning Israëls
en Josafat
en de koning van Edom.
- 13 Maar Elisa zeide tot den koning Israëls:
"Wat heb ik met u te doen?
Ga heen tot de profeten uws vaders

- en tot de profeten uwer moeder."
Doch de koning Israëls zeide tot hem:
"Neen, want de HEERE heeft deze drie koningen geroepen
om die in der Moabieten hand te geven."
- 14 En Elisa zeide:
"Zoo waarachtig als de HEERE der heirscharen leeft,
voor wiens aangezicht ik sta,
zoo ik niet het aangezicht Josafats, des konings van Juda, opname,
ik zoude u niet aanschouwen
noch u aanzien.
- 15 Nu dan, brengt mij eenen speelman."
En het geschiedde als de speelman op de snaren speelde,
dat de hand des HEEREN op hem kwam,
- 16 en hij zeide:
"Zóó zegt de HEERE:
'Maakt in dit dal vele grachten';
want zóó zegt de HEERE:
17 'Gijlieden zult geen wind zien
en gij zult geen regen zien,
nochtans zal dit dal met water vervuld worden,
zoodat gij zult drinken,
gij
en uw vee
en uwe beesten.'
- 18 Daartoe is dat gering in de oogen des HEEREN:
Hij zal ook de Moabieten in ulieder hand geven,
- 19 en gij zult alle vaste steden
en alle uitgelezene steden slaan,
en zult alle goede boomen vellen,
en zult alle waterfonteynen stoppen,
en alle goede stukken lands zult gij met steenen verderven."
- 20 En het geschiedde des morgens,
als men het spijsoffer offert,
dat er,
zie,
water door den weg van Edom kwam,
en het land met water vervuld werd.
- 21 Toen nu alle de Moabieten hoorden,
dat de koningen uitgetogen waren
om tegen hen te strijden,
zoo werden zij samengeroepen,
van alle degenen af,
die den gordel aangordden
en daarboven,
en zij stonden aan de landpale.
- 22 En toen zij zich des morgens vroeg opmaakten,
en de zon over het water oprees,
zagen de Moabieten dat water tegenover rood gelijk bloed;
- 23 en zij zeiden:
"Dit is bloed;
de koningen hebben voorzeker zich met het zwaard verdorven,
en hebben de één den ander verslagen;
nu dan aan den buit, gij Moabieten!"
- 24 Maar als zij aan het leger Israëls kwamen,
maakten de Israëlieten zich op
en sloegen de Moabieten;
en zij vloden van hun aangezicht;
ja,

- zij kwamen in *het land*, slaande ook de Moabieten.
- 25 De steden nu braken zij af,
en een iegelijk wierp zijnen steen op alle goeden stukken lands,
en zij vulden ze
en stopten alle waterfonteinen,
en velden alle goede boomen,
totdat zij in Kir-Haréséth *alleen* de steenen daarvan lieten overblijven:
en de slingeraars omsingelden
en sloegen haar.
- 26 Doch als de koning der Moabieten zag,
dat hem de strijd te sterk was,
nam hij tot zich zevenhonderd mannen,
die het zwaard uittogen,
om door te breken tegen den koning van Edom;
maar zij konden niet.
- 27 Toen nam hij zijnen eerstgeboren zoon,
die in zijne plaats koning zoude worden,
en offerde hem ten brandoffer op den muur.
Daaruit werd een zeer groote toorn in Israël;
daarom trokken zij van hem af
en keerden weder in *hun* land.

4

Elisa vermenigvuldigt de olie der weduwe.

- 1 Eene vrouw nu uit de vrouwen van de zonen der Profeten riep tot Elisa,
zeggende:
"Uw knecht, mijn man, is gestorven,
en gij weet,
dat uw knecht den HEERE was vreezende;
nu is de schuldhoeër gekomen
om mijn beide kinderen voor zich tot knechten te nemen."
- 2 En Elisa zeide tot haar:
"Wat zal ik u doen?
Geef mij te kennen wat gij in huis hebt."
En zij zeide;
"Uwe dienstmaagd heeft nietmetal in huis
dan eene kruik met olie."
- 3 Toen zeide hij:
"Ga,
eisch voor u vaten van buiten,
van alle uwe naburen ledige vaten,
maak er niet weinig te hebben.
- 4 Kom dan in,
en sluit de deur voor u en voor uwe zonen toe;
daarna giet in alle die vaten,
en dat vol is,
zet weg."
- 5 Zoo ging zij van hem,
en sloot voor zich en voor hare zonen toe;
die brachten haar de vaten toe,
en zij goot in.
- 6 En het geschiedde als die vaten vol waren,
dat zij tot haren zoon zeide:
"Breng mij nog een vat aan",
maar hij zeide tot haar:
"Daar is geen vat meer."
En de olie stond stil.

7 Toen kwam zij
en gaf het den man Gods te kennen:
en hij zeide:
"Ga heen,
verkoop de olie,
en betaal uwen schuldhier;
gij dan, *met* uwe zonen, leef van het overige."

Elisa bij de Sunamietische.

8 Het geschiedde ook op eenen dag,
als Elisa naar Sunem doortrok,
dat aldaar eene aanzienlijke vrouw was,
welke bij hem aanhield om brood te eten;
voorts geschiedde het zoo dikwijls hij doortrok,
week hij daar in om brood te eten.

9 En zij zeide tot haren man:
"Zie nu,
ik heb gemerkt,
dat deze man Gods heilig is,
die bij ons altijd doortrekt:
10 laat ons toch eene kleine opperkamer van eenen wand maken,
en laat ons daar voor hem zetten
    een bed
    en tafel
    en stoel
    en kandelaar;
zoo zal het geschieden wanneer hij tot ons komt,
dat hij daar inwijkt."

11 En het geschiedde op eenen dag,
dat hij daar kwam;
en hij week in die opperkamer,
en leide zich daar neder.

12 Toen zeide hij tot zijnen jongen Gehazi:
"Roep deze Sunamietische."
En als hij haar geroepen had,
stond zij voor zijn aangezicht.

13 (Want hij had hem gezegd:
"Zeg tot haar:
"Zie,
gij zijt zorgvuldig voor ons geweest met al deze zorgvuldigheid:
wat is er voor u te doen?
Is er iets om voor u te spreken tot den koning
of tot den krijgsoverste?"")
En zij had gezegd:
"ik woon in het midden mijns volks."

14 Toen had hij gezegd:
"Wat is er dan voor haar te doen?"
En Gehazi had gezegd:
"Zij heeft toch geen zoon,
en haar man is oud."

15 Daarom had hij gezegd:
"Roep haar";
en als hij haar geroepen had,
stond zij in de deur).

16 En hij zeide:
"Op dezen gezetten tijd,
omtrent dezen tijd des levens,
zult gij eenen zoon omhelzen."

En zij zeide:
 "Neen, mijn heer, gij man Gods,
 lieg tegen uwe dienstmaagd niet."
 17 En de vrouw werd zwanger
 en baarde eenen zoon op dien gezetten tijd,
 omtrent den tijd des levens,
 dien Elisa tot haar gesproken had.
 18 Toen nu het kind groot werd,
 geschiedde het op eenen dag,
 dat het uitging tot zijnen vader tot de maaiers;
 19 en het zeide tot zijnen vader:
 "Mijn hoofd, mijn hoofd!"
 Hij dan zeide tot eenen jongen:
 "Draag hem tot zijne moeder."
 20 En hij droeg hem
 en bracht hem tot zijne moeder.
 En hij zat op hare knieën tot aan den middag toe;
 toen stierf hij.
 21 En zij ging op
 en leide hem op het bed van den man Gods,
 daarna sloot zij voor hem toe
 en ging uit;
 22 en zij riep om haren man,
 en zeide:
 "Zend mij toch eenen van de jongens
 en eene van de ezelinnen,
 dat ik tot den man Gods loope
 en wederkome."
 23 En hij zeide:
 "Waarom gaat gij heden tot hem?
 Het is geen nieuwe maan of sabbat."
 En zij zeide:
 "Het zal wèl zijn."
 24 Toen zadelde zij de ezelin,
 en zeide tot haren jongen:
 "Drijf
 en ga voort;
 houd mij niet op voort te rijden,
 tenzij dan dat ik het u zegge."
 25 Alzoo toog zij heen,
 en kwam tot den man Gods,
 tot den berg Karmel.
 En het geschiedde als de man Gods haar van tegenover zag,
 dat hij tot Gehazi zijnen jongen zeide:
 "Zie,
 daar is de Sunamietische;
 26 nu loop toch haar tegemoet
 en zeg tot haar:
 'Is het wèl met u,
 is het wèl met uwen man,
 is het wèl met uw kind?'"
 En zij zeide:
 "Het is wèl."
 27 Toen zij nu tot den man Gods op den berg kwam,
 vatte zij zijne voeten;
 maar Gehazi trad toe om haar af te stooten;
 doch de man Gods zeide:
 "Laat haar geworden,

want hare ziel is in haar bitterlijk bedroefd,
en de HEERE heeft het voor mij verborgen
en mij niet kond gedaan."
28 En zij zeide:
"Heb ik eenen zoon van mijnen heer begeerd?
Zeide ik niet:
"Bedrieg mij niet?"
29 En hij zeide tot Gehazi:
"Gord uwe lendenen,
en neem mijnen staf in uwe hand,
en ga heen:
zoo gij iemand vindt,
groet hem niet,
en zoo u iemand groet,
antwoord hem niet:
en leg mijnen staf op het aangezicht van den jongen."
30 Doch de moeder van den jongen zeide:
"Zoo waarachtig als de HEERE leeft
en uwe ziel leeft,
ik zal u niet verlaten."
Hij stond dan op
en volgde haar na.
31 Gehazi nu was voor hun aangezicht doorgegaan,
en hij leide den staf op het aangezicht van den jongen;
doch daar was geene stem
noch opmerking.
Zoo keerde hij weder,
hem tegemoet,
en bracht hem boodschap,
zeggende:
"De jongen is niet ontwaakt."
32 En toen Elisa in het huis kwam,
zie,
zoo was de jongen dood,
zijnde gelegd op zijn bed.
33 Zoo ging hij in,
en sloot de deur voor hen beiden toe,
en bad tot den HEERE;
34 en hij klom op
en leide zich neder op het kind,
en leggende zijnen mond op deszelfs mond,
en zijne oogen op deszelfs oogen,
en zijne handen op deszelfs handen,
breidde hij zich over hem uit;
en het vleesch des kinds werd warm.
35 Daarna kwam hij weder,
en wandelde in het huis ééns herwaarts
en ééns derwaarts,
en klom *weder* op
en breidde zich over hem uit:
en de jongen niesde tot zevenmaal toe,
daarna deed de jongen zijne oogen op.
36 En hij riep Gehazi
en zeide:
"Roep deze Sunamietische."
En hij riep haar,
en zij kwam tot hem,
en hij zeide:

"Neem uwen zoon op."
37 Zoo kwam zij
en viel voor zijne voeten
en boog zich ter aarde,
en zij nam haren zoon op
en ging uit.

Wonderbare spijziging door Elisa.

38 Als nu Elisa weder te Gilgal kwam,
zoo was er honger in dat land,
en de zonen der Profeten zaten voor zijn aangezicht;
en hij zeide tot zijnen jongen:
"Zet den grooten pot aan
en kook moes voor de zonen der Profeten."
39 Toen ging één uit in het veld om moeskruiden te lezen,
en hij vond eenen wilden wijnstok,
en las daarvan zijn kleed vol wilde kolokwinten,
en kwam
en sneed ze in den moespot,
want zij kenden ze niet.
40 Daarna schepten ze voor de manschappen op
om te eten;
en het geschiedde als zij aten van dat moes,
dat zij riepen
en zeiden:
"Man Gods,
de dood is in den pot";
en zij konden het niet eten.
41 Maar hij zeide:
"Brenge dan meel";
en hij wierp het in den pot,
en hij zeide:
"Schep voor het volk op,
dat zij eten."
Toen was er niets kwaads in den pot.
42 En daar kwam een man van Baäl-Salisa,
en bracht den man Gods brooden, der eerstelingen,
tweintig gerstebrooden
en groene aren in hare hulzen;
en hij zeide:
"Geef aan het volk,
dat zij eten."
43 Doch zijn dienaar zeide:
"Wat zoude ik dat aan honderd mannen voorzetten?"
En hij zeide:
"Geef aan het volk,
dat zij eten;
want alzóó zegt de HEERE:
'Men zal eten en overhouden.'"
44 Zoo zette hij het hun voor,
en zij aten
en zij hielden over
naar het Woord des HEEREN.

5

Elisa geneest Naäman den Syriër.

- 1 Naäman nu, de krijgsoverste des konings van Syrië,
was een groot man voor het aangezicht zijns heeren,
en van hoog aanzien:
want door hem had de HEERE den Syriërs verlossing gegeven;
zoo was deze man een strijdbaar held,
doch melaats.
- 2 En daar waren benden uit Syrië getogen,
en hadden eene kleine jonge dochter uit het land Israëls gevankelijk gebracht,
die in den dienst der huisvrouw Naämans was.
- 3 Deze zeide tot hare vrouw:
"Och, of mijn heer ware voor het aangezicht des Profeten,
die te Samarië is,
dan zoude hij hem van zijne melaatschheid ontledigen."
- 4 Toen ging hij in
en gaf het zijnen heer te kennen, zeggende:
"Zóó en zóó heeft de jonge dochter gesproken,
die uit het land Israëls is."
- 5 Toen zeide de koning van Syrië:
"Ga heen,
kom,
en ik zal eenen brief aan den koning Israëls zenden."
En hij ging heen,
en nam in zijne hand tien talenten zilvers
en zesduizend *sikkelen* gouds
en tien wisselkleederen.
- 6 En hij bracht den brief tot den koning Israëls,
zeggende:
"Zoo wanneer nu deze brief tot u zal gekomen zijn,
zie,
ik heb mijnen knecht Naäman tot u gezonden,
dat gij hem ontledigt van zijne melaatschheid."
- 7 En het geschiedde,
als de koning Israëls den brief gelezen had,
dat hij zijne kleederen scheurde,
en zeide:
"Ben ik dan God,
om te dooden
en levend te maken,
dat deze tot mij zendt
om eenen man van zijne melaatschheid te ontledigen?
Want voorwaar,
merkt toch
en ziet,
dat hij oorzaak tegen mij zoekt."
- 8 Maar het geschiedde, als Elisa, de man Gods, gehoord had,
dat de koning Israëls zijne kleederen gescheurd had,
dat hij tot den koning zond
om te zeggen:
"Waarom hebt gij uwe kleederen gescheurd?
Laat hem nu tot mij komen,
zoo zal hij weten,
dat er een Profeet in Israël is."
- 9 Alzoo kwam Naäman met zijne paarden en met zijnen wagen,
en stond voor de deur van het huis van Elisa.
- 10 Toen zond Elisa tot hem eenen bode,

- zeggende:
"Ga heen
en wasch u zevenmaal in den Jordaan,
en uw vleesch zal u wederkomen
en gij zult rein zijn."
- 11 Maar Naäman werd zeer toornig
en toog weg,
en zeide:
"Zie,
ik zeide bij mijzelven:
'Hij zal zekerlijk uitkomen,
en staan,
en den Naam des HEEREN zijns Gods aanroepen,
en zijne hand over de plaats strijken
en den melaatsche ontledigen.'
- 12 Zijn niet Abana en Parpar, de rivieren van Damascus,
beter dan alle wateren Israëls,
zoude ik mij dáárin niet kunnen wasschen
en rein worden?"
Zoo wendde hij zich
en toog weg met grimmigheid.
- 13 Toen traden zijne knechten toe,
en spraken tot hem
en zeiden:
"Mijn vader,
zoo die Profeet tot u eene groote zaak gesproken had,
zoudt gij ze niet gedaan hebben?
Hoeveel te meer,
naardien hij tot u gezegd heeft:
'Wasch u en gij zult rein zijn.'"
- 14 Zoo klom hij af,
en doopte zich in den Jordaan zevenmaal,
naar het woord van den man Gods:
en zijn vleesch kwam weder,
gelijk het vleesch van eenen kleinen jongen,
en hij werd rein.
- 15 Toen keerde hij weder tot den man Gods,
hij en zijn gansche heir,
en kwam
en stond voor zijn aangezicht,
en zeide:
"Zie,
nu weet ik,
dat er geen God is op de gansche aarde dan in Israël.
Nu dan, neem toch een zegen van uwen knecht."
- 16 Maar hij zeide:
"Zoo waarachtig als de HEERE leeft,
voor Wiens aangezicht ik sta,
indien ik het neme."
En hij hield bij hem aan,
opdat hij het nam,
doch hij weigerde het.
- 17 En Naäman zeide:
"Zoo niet, laat toch uwen knecht gegeven worden een last aarde van een juk muilieren;
want uw knecht zal niet meer brandoffer of slachtoffer anderen goden doen,
maar den HEERE.
- 18 In deze zaak vergeve de HEERE uwen knecht:
wanneer mijn heer in het huis Rimmons gaan zal

- om zich daar neder te buigen,
en hij op mijne hand leunen zal,
en ik mij in het huis Rimmons nederbuigen zal,
als ik mij *alzo* nederbuigen zal in het huis Rimmons,
de HEERE vergeve toch uwen knecht in deze zaak."
19 En hij zeide tot hem:
"Ga in vrede."
En hij ging van hem eene kleine streek lands.

Gehazi wordt melaatsch.

- 20 Gehazi nu, de jongen van Elisa, den man Gods,
zeide:
"Zie
mijn heer heeft Naäman, dien Syriër, belet,
dat men uit zijne hand niet genomen heeft wat hij gebracht had:
maar *zo* *waarachtig als* de HEERE leeft,
zal ik hem naloopen
en zal wat van hem nemen."
21 Zoo volgde Gehazi Naäman achterna.
En toen Naäman zag,
dat hij hem naliep,
viel hij van den wagen af hem tegemoet,
en hij zeide:
"Is het wèl?"
22 En hij zeide:
"Het is wèl:
mijn heer heeft mij gezonden om te zeggen:
"Zie,
daar straks zijn tot mij twee jongelingen uit de zonen der Profeten
van het gebergte Efraïms gekomen:
geef hun toch een talent zilvers
en twee wisselkleeders.""
23 En Naäman zeide:
"Belieft het u,
neem twee talenten."
En hij hield bij hem aan,
en bond twee talenten zilvers in twee buidels,
met twee wisselkleeders,
en hij leide ze op twee van zijne jongens,
die ze voor zijn aangezicht droegen.
24 Als hij nu op de hoogte kwam,
nam hij ze van hunne hand
en bestelde ze in een huis;
en hij liet de mannen gaan,
en zij togen henen.
25 Daarna kwam hij in,
en stond voor zijnen heer.
En Elisa zeide tot hem:
"Van waar, Gehazi?"
En hij zeide:
"Uw knecht is noch herwaarts noch derwaarts gegaan."
26 Maar hij zeide tot hem:
"Ging niet mijn hart mede,
als die man zich omkeerde van op zijnen wagen, u tegemoet?
Was het tijd om dat zilver te nemen,
en om kleeders te nemen,
en olijfboomen en wijngaarden,
en schapen en runderen,

- en knechten en dienstmaagden?
27 Daarom zal de melaatschheid Naämans u aankleven,
en uw zaad in eeuwigheid."
Toen ging hij uit van voor zijn aangezicht,
melaatsch, *wit* als de sneeuw.

6

Elisa en de drijvende bijl.

- 1 En de kinderen der Profeten zeiden tot Elisa:
"Zie nu,
die plaats, daar wij wonen voor uw aangezicht,
is voor ons te eng:
2 laat ons toch tot aan den Jordaan gaan,
en elk van daar één timmerhout halen,
dat wij ons daar eene plaats maken om er te wonen."
3 En hij zeide:
"Gaat heen."
En er zeide één:
"Het believe u toch te gaan met uwe knechten."
En hij zeide:
"Ik zal gaan."
4 Zoo ging hij met hen.
Als zij nu aan den Jordaan gekomen waren,
hieuwen zij hout af.
5 En het geschiedde,
als één het timmerhout velde,
dat het ijzer in het water viel;
en hij riep uit
en zeide:
"Ach mijn heer!"
want het was geleend.
6 En de man Gods zeide:
"Waar is het gevallen?"
En toen zij hem de plaats aangewezen had,
sneed hij een hout af,
en wierp het daarheen,
en deed het ijzer boven zwemmen,
7 en hij zeide:
"Neem het tot u op."
Toen stak hij zijn hand uit
en nam het.

De Syriërs met blindheid geslagen.

- 8 En de koning van Syrië voerde oorlog tegen Israël,
en beraadslaagde met zijne knechten,
zeggende:
"Mijn legering zal zijn in de plaats van zulk een."
9 Maar de man Gods zond henen tot den koning Israëls,
zeggende:
"Wacht u,
dat gij door die plaats niet trekt,
want de Syriërs zijn daarheen afgekomen."
10 Daarom zond de koning Israëls heen aan die plaats,
waarvan hem de man Gods gezegd
en hem gewaarschuid had,
en wachtte zich aldaar,
niet éénmaal noch tweemaal.

- 11 Toen werd het hart des konings van Syrië onstuimig over dezen handel,
en hij riep zijne knechten
en zeide tot hen:
"Zult gij mij dan niet te kennen geven
wie van de onzen voor den koning Israëls is?"
- 12 En één van zijne knechten zeide:
"Neen, mijn heer koning,
maar Elisa, de Profeet, die in Israëel is,
geeft den koning Israëls te kennen,
de woorden die gij in uw binnenste slaapkamer spreekt."
- 13 En hij zeide:
"Gaat henen
en ziet waar hij is,
dat ik zende en hem halen late."
En hem werd te kennen gegeven,
zeggende:
"Zie,
hij is te Dothan."
- 14 Toen zond hij daarheen paarden en wagens en een zwaar heir,
welke des nachts kwamen
en omsingelden de stad.
- 15 En de dienaar van den man Gods stond zeer vroeg op,
en ging uit:
en zie,
een heir omringde de stad met paarden en wagens.
Toen zeide zijn jongen tot hem:
"Ach mijn heer, hoe zullen wij doen?"
- 16 En hij zeide:
"Vrees niet;
want die bij ons zijn,
zijn meer dan die bij hen zijn."
- 17 En Elisa bad
en zeide:
"HEERE, open toch zijne oogen,
dat hij zie."
En de HEERE opende de oogen des jongens,
dat hij zag:
en zie,
de berg was vol vurige paarden en wagens rondom Elisa.
- 18 Als zij nu tot hem afkwamen,
bad Elisa tot den HEERE
en zeide:
"Sla toch dit volk met verblindheden."
En hij sloeg ze met verblindheden,
naar het woord van Elisa.
- 19 Toen zeide Elisa tot hen:
"Dit is de weg niet,
en dit is de stad niet;
volgt mij na,
en ik zal u leiden tot den man, dien gij zoekt."
En hij leidde hen naar Samaria.
- 20 En het geschiedde,
als zij te Samaria gekomen waren,
dat Elisa zeide:
"HEERE, open dezer oogen,
dat zij zien."
En de HEERE opende hunne oogen,
dat zij zagen,

en zie,
zij waren in het midden van Samaria.
21 En de koning Israëls zeide tot Elisa,
als hij hen zag:
"Zal ik hen slaan,
zal ik hen slaan, mijn vader?"
22 Doch hij zeide:
"Gij zult hen niet slaan:
zoudt gij ook slaan,
die gij met uw zwaard en met uwen boog gevangen hadt?
Zet hun brood en water voor,
dat zij eten en drinken,
en tot hunnen heer trekken."
23 En hij bereidde hun een grooten maaltijd,
dat zij aten en dronken;
daarna liet hij hen gaan,
en zij trokken tot hunnen heer.
Zoo kwamen de benden der Syriërs niet meer in het land Israëls.

Het beleg van Samaria.

24 En het geschiedde daarna,
dat Benhadad, de koning van Syrië, zijn geheele leger verzamelde,
en optoog
en Samaria belegerde.
25 En daar werd groote honger in Samaria;
want zie,
zij belegerden het,
totdat een ezelskop voor tachtig zilverlingen was *verkocht*,
en een vierde deel van een kab duivenmest voor vijf zilverlingen.
26 En het geschiedde,
als de koning op den muur voorbijging,
dat eene vrouw tot hem riep,
zeggende:
"Help mij, heer koning."
27 En hij zeide:
"De HEERE helpt niet,
waarvan zoude ik u helpen;
van den dorschvloer of van de wijnpers?"
28 Voorts zeide de koning:
"Wat is u?"
En zij zeide:
"Deze vrouw heeft tot mij gezegd:
'Geef uwen zoon,
dat wij hem heden eten,
en morgen zullen wij mijnen zoon eten.'
29 Zoo hebben wij mijnen zoon gezoden,
en hebben hem gegeten;
maar als ik des anderen daags tot haar zeide:
'Geef uwen zoon,
dat wij hem eten,'
zoo heeft zij haren zoon verstoken."
30 En het geschiedde,
als de koning de woorden dezer vrouw gehoord had,
dat hij zijne kleederen scheurde,
terwijl hij op den muur voortging;
en het volk zag, dat,
zie,
een zak van binnen over zijn vleesch was.

- 31 En hij zeide:
"Zóó doe mij God
en doe zóó daartoe,
indien het hoofd van Elisa, den zoon van Sefat,
heden op hem zal blijven staan."
- 32 (Elisa nu zat in zijn huis,
en de oudsten zaten bij hem).
En hij zond eenen man van voor zijn aangezicht;
maar eer de bode tot hem gekomen was,
had hij gezegd tot de oudsten:
"Hebt gijlieden gezien,
hoe die zoon des moordenaars gezonden heeft
om mijn hoofd af te nemen?
Ziet toe,
als die bode komt,
sluit de deur toe,
en dringt hem uit met de deur;
is niet het geruisch der voeten zijns heeren achter hem?"
- 33 Als hij nog met hen sprak,
zie,
zoo kwam de bode tot hem af;
en hij zeide:
"Zie,
dat kwaad is van den HEERE,
wat zoude ik verder op den HEERE wachten?"

7

Wonderbare redding van Samaria.

- 1 Toen zeide Elisa:
"Hooft het woord des HEEREN:
"Zóó zegt de HEERE:
"Morgen omtrent deze tijd zal eene maat meelbloem *verkocht* worden voor eenen sikkel,
en twee maten gerst voor eenen sikkel,
in de poort van Samaria.""
- 2 Maar een hoofdman,
op wiens hand de koning leunde,
antwoordde den man Gods
en zeide:
"Zie,
zoo de HEERE vensters in den hemel maakte,
zoude die zaak *kunnen* geschieden?"
En hij zeide:
"Zie,
gij zult het met uwe oogen zien,
doch daarvan niet eten."
- 3 Er waren nu vier melaatsche mannen voor de deur der poort;
die zeiden, de één tot den ander:
"Wat blijven wij hier,
totdat wij sterven?"
- 4 Indien wij zeggen:
'Laat ons in de stad komen,'
zoo is de honger in de stad,
en wij zullen daar sterven;
en indien wij hier blijven,
wij zullen óók sterven:
nu dan,
komt

- en laat ons in het leger der Syriërs vallen:
indien zij ons laten leven, wij zullen leven,
en indien zij ons dooden, wij zullen maar sterven."
- 5 En zij stonden op in de schemering
om in het leger der Syriërs te komen.
Toen zij aan het uiterste van het leger der Syriërs kwamen,
zie,
toen was daar niemand.
- 6 Want de HEERE had het heir der Syriërs doen hooren
een geluid van wagens
en een geluid van paarden,
het geluid eener groote heirkraft,
zoodat zij zeiden de één tegen den ander:
"Zie,
de koning Israëls heeft tegen ons gehoord de koningen der Hethieten
en de koningen der Egyptenaren,
om tegen ons te komen."
- 7 Derhalve hadden zij zich opgemaakt
en waren in de schemering gevloten
en hadden hunne tenten gelaten,
en hunne paarden,
en hunne ezels,
het leger gelijk als het was,
en waren gevloten om huns levens wil.
- 8 Als nu deze melaatschen aan het uiterste des legers kwamen,
zoo gingen zij in eene tent,
en aten
en dronken,
en namen van daar zilver en goud, en kleederen,
en gingen heen
en verborgen het;
daarna keerden zij weder
en kwamen van daar óók,
en gingen heen
en verborgen het.
- 9 Toen zeiden zij de één tot den ander:
"Wij doen niet recht;
deze dag is een dag van goede boodschap,
en wij zwijgen stil;
indien wij vertoeven tot den lichten morgen,
zoo zal ons de ongerechtigheid vinden.
Daarom nu,
komt,
laat ons gaan en *dit* ten huize des konings boodschappen."
- 10 Zoo kwamen zij
en riepen tot den portier der stad,
en boodschapten hem,
zeggende:
"Wij zijn gekomen tot het leger der Syriërs,
en zie,
niemand was daar,
noch eens menschen stem;
maar paarden aangebonden,
en ezels aangebonden,
en tenten gelijk zij waren."
- 11 En hij riep de portiers;
en zij deden de boodschap binnen in het huis des konings.
- 12 En de koning stond op in den nacht,

- en zeide tot zijnen knechten:
"Ik zal u nu te kennen geven wat de Syriërs ons gedaan hebben:
zij weten,
dat wij hongerig zijn,
daarom zijn zij uit het leger gegaan om zich in het veld te versteken,
zeggende:
'Als zij uit de stad gegaan zullen zijn,
dan zullen wij hen levend grijpen,
en wij zullen in de stad komen.'"
- 13 Toen antwoordde één van zijne knechten
en zeide:
"Dat men toch neme vijf van de overige paarden,
die hierbinnen overgebleven zijn
(zie,
zij zijn als de geheele menigte der Israëlieten,
die hierbinnen overgebleven zijn;
zie,
zij zijn als de geheele menigte der Israëlieten,
die vergaan zijn);
laat ons die zenden,
en zien."
- 14 Zij namen dan twee wagenpaarden,
en de koning zond het leger der Syriërs achterna,
zeggende:
"Gaat heen
en ziet."
- 15 En zij volgden hen na tot den Jordaan toe,
en zie,
de gansche weg was vol van kleederen
en gereedschap,
die de Syriërs in hun haast weggeworpen hadden.
De boden nu keerden weder
en boodschapten het den koning.
- 16 Toen ging het volk uit
en beroofde het leger der Syriërs;
en eene mate meelbloem werd *verkocht* voor eenen sikkkel,
en twee maten gerst voor eenen sikkkel,
naar het woord des HEEREN.
- 17 De koning nu had den hoofdman,
op wiens hand hij leunde, over die poort gesteld;
en het volk vertrad hem in de poort,
dat hij stierf,
gelijk de man Gods gesproken had,
die het sprak,
als de koning tot hem afgekomen was.
- 18 Want het was geschied gelijk de man Gods gesproken had tot den koning,
zeggende:
"Morgen omtrent dezen tijd zullen twee maten gerst voor eenen sikkkel,
en eene maat meelbloem voor eenen sikkkel *verkocht* worden in de poorten van Samarië."
- 19 En de hoofdman had den man Gods geantwoord
en gezegd:
"Zie,
zoo de HEERE vensters in den hemel maakte,
zoude het ook naar dit woord geschieden *kunnen*?"
En hij had gezegd:
"Zie,
gij zult het met uwe oogen zien,
doch daarvan niet eten."

20 Even alzóó geschiedde hem,
want het volk vertrad hem in de poort,
dat hij stierf.

8

De Sunamietische krijgt hare bezittingen terug.

1 Elisa nu had gesproken tot die vrouw,
welker zoon hij levend gemaakt had,
zeggende:
"Maak u op
en ga heen,
gij en uw huisgezin,
en verkeer als vreemdeling waar gij verkeereren kunt;
want de HEERE heeft eenen honger geroepen,
die ook in het land zeven jaren komen zal."
2 En de vrouw had zich opgemaakt
en had gedaan naar het woord van den man Gods;
want zij was gegaan met haar huisgezin
en had als vreemdeling verkeerd in het land der Filistijnen zeven jaren.
3 En het geschiedde met het einde der zeven jaren,
dat de vrouw uit het land der Filistijnen wederkeerde:
en zij ging uit,
dat zij tot den koning riep om haar huis
en om haren akker.
4 De koning nu sprak tot Gehazi,
den jongen van den man Gods,
zeggende:
"Vertel mij toch alle de groote dingen,
die Elisa gedaan heeft."
5 En het geschiedde,
als hij den koning vertelde,
hoe hij eenen doode had levend gemaakt,
zie,
zoo riep de vrouw,
welker zoon hij levend gemaakt had,
tot den koning om haar huis en haren akker.
Toen zeide Gehazi:
"Mijn heer koning,
dit is de vrouw,
en dit is haar zoon,
dien Elisa heeft levend gemaakt."
6 En de koning ondervraagde de vrouw,
en zij vertelde het hem.
Toen gaf de koning haar eenen kamerling,
zeggende:
"Doe *haar* weder hebben alles wat het hare was,
daarboven alle inkomsten des akkers,
van den dag af, dat zij het land verlaten heeft, tot nu toe."

Hazaël koning van Syrië.

7 Daarna kwam Elisa te Damascus,
als Benhadad, de koning van Syrië, krank was;
en men boodschapte hem,
zeggende:
"De man Gods is herwaarts gekomen."
8 Toen zeide de koning tot Hazaël:
"Neem een geschenk in uwe hand,

- en ga den man Gods tegemoet,
en vraag door hem den HEERE,
zeggende:
'Zal ik van deze krankheid genezen?'"
- 9 Zoo ging Hazaël hem tegemoet,
en nam een geschenk in zijne hand,
te weten alle goed van Damascus,
een last van veertig kameelen;
en hij kwam
en stond voor zijn aangezicht,
en zeide:
"Uw zoon Benhadad, de koning van Syrië, heeft mij tot u gezonden
om te zeggen:
'Zal ik van deze krankheid genezen?'"
- 10 En Elisa zeide tot hem:
"Ga, zeg:
'Gij zult ganschelijk niet genezen;
want de HEERE heeft mij getoond,
dat hij den dood sterven zal.'"
- 11 En hij hield zijn aangezicht staande,
en zette het vast tot schamens toe,
en de man Gods weende.
- 12 Toen zeide Hazaël:
"Waarom weent mijn heer?"
En hij zeide:
"Omdat ik weet wat kwaad gij den kinderen Israëls doen zult:
gij zult hunne sterkten in het vuur zetten,
en hunne jonge manschap met het zwaard dooden,
en hunnen jonge kinderen verpletteren,
en hunne zwangere vrouwen opensnijden."
- 13 En Hazaël zeide:
"Maar wat is uw knecht,
die een hond is,
dat hij deze groote zaak doen zoude?"
En Elisa zeide:
"De HEERE heeft mij getoond,
dat gij koning zijn zult over Syrië."
- 14 Zoo ging hij weg van Elisa,
en kwam tot zijnen heer,
die tot hem zeide:
"Wat heeft Elisa tot u gezegd?"
En hij zeide:
"Hij heeft tot mij gezegd:
'Gij zult zekerlijk genezen.'"
- 15 En het geschiedde des anderen daags,
dat hij eene deken nam
en in het water doopte,
en *die* over zijn aangezicht uitspreidde,
dat hij stierf,
en Hazaël werd koning in zijne plaats.

Joram koning van Juda.

- 16 In het vijfde jaar nu van Joram, den zoon van Achab, den koning Israëls,
toen Josafat koning was van Juda,
begon Joram, de zoon van Josafat, den koning van Juda, te regeeren:
- 17 hij was tweeëndertig jaar oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde acht jaren te Jeruzalem.

- 18 En hij wandelde op den weg der koningen Israëls,
gelijk het huis Achabs deed;
want de dochter Achabs was hem tot vrouw geworden;
en hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN.
- 19 Doch de HEERE wilde Juda niet verderven,
om Davids zijns knechts wil,
gelijk als Hij hem gezegd had,
dat Hij hem te allen tijde voor zijne zonen eene lamp zoude geven.
- 20 In zijne dagen vielen de Edomieten van onder het gebied van Juda af,
en maakten eenen koning over zich.
- 21 Daarom toog Joram over naar Zair,
en alle de wagens met hem;
en hij maakte zich des nachts op
en sloeg de Edomieten, die rondom hem waren,
daartoe de oversten der wagens;
en het volk vlood in zijne hutten.
- 22 De Edomieten evenwel vielen van onder het gebied van Juda af,
tot op dezen dag;
toen viel Libna af in denzelven tijd.
- 23 Het overige nu der geschiedenissen Jorams,
en alles dat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 24 En Joram ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven bij zijne vaderen in de stad Davids;
en Ahazia zijn zoon, werd koning in zijne plaats.

Ahazia koning van Juda.

- 25 In het twaalfde jaar Jorams, des zoons Achabs, des konings van Israël,
begon Ahazia, de zoon Jorams, des konings van Juda, te regeeren.
- 26 Tweeëntwintig jaar was Ahazia oud,
als hij koning werd,
en hij regeerde één jaar te Jeruzalem;
en de naam zijner moeder was Athalia,
de dochter van Omri,
den koning Israëls.
- 27 En hij wandelde in den weg van het huis Achabs,
en deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
gelijk het huis Achabs;
want hij was een schoonzoon van het huis Achabs.
- 28 En hij toog met Joram,
den zoon Achabs,
naar den strijd te Ramoth in Gilead,
tegen Hazaël, den koning van Syrië;
en de Syriërs sloegen Joram.
- 29 Toen keerde Joram de koning weder,
opdat hij zich te Jizreël heelen liet van de slagen,
die hem de Syriërs te Rama geslagen hadden,
als hij streed tegen Hazaël, den koning van Syrië;
en Ahazia, de zoon Jorams, de koning van Juda, kwam af
om Joram, den zoon Achabs, te Jizreël te zien,
want hij was krank.

9

Jehu wordt koning van Israël.

- 1 Toen riep de Profheet Elisa eenen van de zonen der Profeten,
en hij zeide tot hem:
"Gord uwe lendenen,

en neem deze oliekruik in uwe hand,
en ga heen naar Ramoth in Gilead.
2 Als gij daar zult gekomen zijn,
zoo zie waar Jehu, de zoon Josafats, des zoons van Nimsi, is;
en ga in,
en doe hem opstaan uit het midden zijner broederen,
en breng hem in eene binnenste kamer,
3 en neem de oliekruik
en giet ze uit op zijn hoofd,
en zeg:
"Zoo zegt de HEERE:
'Ik heb u tot koning gezalfd over Israël.'
Doe daarna de deur open
en vlied,
en vertoef niet."
4 Zoo ging de jongeling,
die jongeling des Profeten,
naar Ramoth in Gilead.
5 En toen hij inkwam,
zie,
daar zaten de hoofdlieden des heirs;
en hij zeide:
"Ik heb een woord aan u, o hoofdman."
En Jehu zeide:
"Tot wien van ons allen?"
En hij zeide:
"Tot u, o hoofdman."
6 Toen stond hij op
en ging in huis;
hij dan goot de olie op zijn hoofd,
en hij zeide tot hem:
"Zóó zegt de HEERE, de God Israëls:
'Ik heb u gezalfd tot koning over het volk des HEEREN, over Israël.
7 En gij zult het huis Achabs uws heeren slaan,
dat Ik het bloed van mijne knechten de Profeten
en het bloed van alle knechten des HEEREN wreke van de hand Izébels.
8 En het gansche huis Achabs zal omkomen,
en Ik zal van Achab uitroeien wat mannelijk is,
ook den beslotene en verlatene in Israël;
9 want Ik zal het huis Achabs maken als het huis Jerobeams,
des zoons Nebats,
en als het huis van Baësa,
den zoon van Ahía.
10 Ook zullen de honden Izébel eten op het stuk *lands* van Jizreël,
en daar zal niemand zijn, die *haar* begraaft."
Toen deed hij de deur open
en vlood.
11 En als Jehu uitging tot de knechten zijns heeren,
zeide men tot hem:
"Is het wèl?
Waarom is deze onzinnige tot u gekomen?"
En hij zeide tot hen:
"Gij kent den man en zijne spraak."
12 Maar zij zeiden:
"Het is leugen,
geef het ons nu te kennen."
En hij zeide:
"Zóó en zóó heeft hij tot mij gesproken,

- zeggende:
'Zóó zegt de HEERE:
"Ik heb u gezalfd tot koning over Israël.'"
13 Toen haastten zij zich,
en een iegelijk nam zijn kleed
en leide het onder hem op den hoogsten trap;
en bliezen met de bazuin,
en zeiden:
"Jehu is koning geworden."

Jehu doodt Joram, Ahasia en Izébel.

- 14 Alzoo maakte Jehu, de zoon Josafats, des zoons Nimsi, een verbond tegen Joram.
(Joram nu had Ramoth in Gilead bewaard,
hij en gansch Israël uit oorzaak van Hazaël, den koning van Syrië;
15 maar de koning Joram was wedergekeerd,
opdat hij zich te Jizreël heelen liet van de slagen,
die hem de Syriërs geslagen hadden,
als hij streed tegen Hazaël de koning van Syrië).
En Jehu zeide:
"Zoo het ulieder wil is,
laat niemand van de stad uittrekken,
die ontkome om *dit* in Jizreël te gaan verkondigen."
16 Toen reed Jehu
en toog naar Jizreël,
want Joram lag aldaar,
en Ahazia, de koning van Juda, was afgekomen om Joram te zien.
17 De wachter nu stond op den toren te Jizreël,
en zag den hoop van Jehu,
als hij aankwam,
en zeide:
"Ik zie eenen hoop."
Toen zeide Joram:
"Neem eenen ruiter
en zend *dien* hunlieden tegemoet,
en dat hij zegge:
'Is het vrede?'"
18 En de ruiter te paard toog henen hem tegemoet,
en zeide:
"Zóó zegt de koning:
'Is het vrede?'"
En Jehu zeide:
"Wat hebt gij met den vrede te doen?
Keer om naar achter mij."
En de wachter gaf het te kennen,
zeggende:
"De bode is tot hen gekomen,
maar hij komt niet weder."
19 Toen zond hij eenen anderen ruiter te paard;
en als deze tot hem gekomen was,
zeide hij:
"Zóó zegt de koning:
'Is het vrede?'"
En Jehu zeide:
"Wat hebt gij met den vrede te doen?
Keer om naar achter mij."
20 En de wachter gaf dit te kennen,
zeggende:
"Hij is tot aan hen gekomen,

- maar hij komt niet weder;
en het drijven is als het drijven van Jehu,
den zoon van Nimsi,
want hij drijft onzinniglijk."
- 21 Toen zeide Joram:
"Span aan."
En men spande zijnen wagen aan.
Zoo toog Joram, de koning Israëls uit,
en Ahazia, de koning van Juda,
een ieder op zijnen wagen,
en zij togen uit, Jehu tegemoet,
en vonden hem op het stuk *lands* van Naboth den Jizreëliet.
- 22 Het geschiedde nu,
als Joram Jehu zag,
dat hij zeide:
"Is het ook vrede, Jehu?"
Maar hij zeide:
"Wat vrede, zolang als de hoerereien uwer moeder Izébel en hare tooverijen zoovele zijn?"
- 23 Toen keerde Joram zijne hand en vlood,
en zeide tot Ahazia:
"Het is bedrog, Ahazia."
- 24 Maar Jehu spande den boog met volle hand,
en schoot Joram tusschen zijne armen,
dat de pijl door zijn hart uitging;
en hij kromde zich in zijnen wagen.
- 25 Toen zeide *Jehu* tot Bidkar zijnen hoofdman:
"Neem,
werp hem op dat stuk lands van Naboth den Jizreëliet;
want gedenk,
als ik en gij nevens elkander achter zijnen vader Achab reden,
dat de HEERE hem dezen last opleide,
zeggende:
26 'Zoo ik gister avond niet gezien heb het bloed Naboths en het bloed zijner zonen,
zegt de HEERE,
en Ik u dat niet vergelde op dit stuk *lands*,
zegt de HEERE.'
Nu dan, neem, werp hem op dat stuk *lands*,
naar het woord des HEEREN.'"
- 27 Als Ahazia, de koning van Juda, *dat* zag,
zoo vlood hij door den weg van het huis des hofs,
doch Jehu vervolgde hem achterna,
en zeide:
"Slaat hem ook op den wagen,"
aan den opgang naar Gur,
dat bij Jibleam is:
en hij vlood naar Megiddo
en stierf aldaar.
- 28 En zijne knechten voerden hem naar Jeruzalem,
en zij begroeven hem in zijn graf bij zijne vaderen in de stad Davids.
- 29 In het elfde jaar nu van Joram, den zoon Achabs,
was Ahazia koning geworden over Juda.
- 30 En Jehu kwam te Jizreël.
Als Izébel dat hoorde,
zoo blankette zij haar aangezicht
en versierde haar hoofd,
en keek ten venster uit.
- 31 Toen nu Jehu ter poorte inkwam,
zeide zij:

"Is het wel, o Zimri,
zijns heeren doodslager?"
32 En hief zijn aangezicht op naar het venster
en zeide:
"Wie is met mij, wie?"
Toen zagen op hem twee, drie kamerlingen.
33 En hij zeide:
"Stoot haar van boven neder."
En zij stieten haar van boven neder,
zoodat van haar bloed aan den wand en aan de paarden gesprengd werd,
en hij vertrad haar.
34 Als hij nu ingekomen was
en gegeten
en gedronken had,
zeide hij:
"Ziet nu naar die vervloekte,
en begraaft haar,
want zij is eens konings dochter."
35 En zij gingen heen om haar te begraven,
doch zij vonden niet van haar dan het bekkeneel
en de voeten
en de palmen harer handen.
36 Toen kwamen zij weder,
en gaven hem het te kennen;
en hij zeide:
"Dit is het woord des HEEREN,
dat Hij gesproken heeft door den dienst van zijnen knecht Elía den Tisbiet,
zeggende:
'Op het stuk *lands* van Jizreël zullen de honden het vleesch Izébels eten,
37 en het doode lichaam Izébels zal zijn gelijk mest op het veld,
in het stuk *lands* van Jizreël,
dat men niet zal kunnen zeggen:
"Dit is Izébel.'"

10

Jehu roeit Achabs huis uit.

1 Achab nu had zeventig zonen te Samarië;
en Jehu schreef brieven,
dewelke hij zond naar Samarië tot de oversten van Jizreël,
de oudsten,
en tot de voedsterheeren Achabs,
zeggende:
2 "Zoo wanneer nu deze brief tot u zal gekomen zijn,
dewijl uws heeren zonen bij u zijn,
ook de wagens en de paarden bij u zijn,
mitsgaders een vaste stad en wapenen;
3 zoo ziet naar den beste en gerechtigste van de zonen uws heeren,
zet dien op zijns vaders troon,
en strijdt voor het huis uws heeren."
4 Doch zij vreesden gansch zeer,
en zeiden:
"Zie,
twee koningen bestonden niet voor zijn aangezicht,
hoe zouden wij dan bestaan?"
5 Die dan over het huis was,
en die over de stad was,
en de oudsten,

- en de voedsterheeren zonden tot Jehu,
zeggende:
"Wij zijn uwe knechten;
en al wat gij tot ons zeggen zult,
zullen wij doen,
wij zullen niemand koning maken:
doe wat goed is in uwe oogen."
6 Toen schreef hij ten tweeden male aan hen eenen brief,
zeggende:
"Zoo gij mijne zijt
en gij naar mijne stem hoort,
neemt de hoofden van de mannen,
de zonen uws heeren,
en komt tot mij morgen omtrent dezen tijd naar Jizreël."
(De zonen nu des konings, zeventig mannen,
waren bij de grooten der stad,
die hen opvoedden).
- 7 Het geschiedde dan,
als die brief tot hen kwam,
dat zij de zonen des konings namen
en zeventig mannen sloegen;
en zij leiden hunne hoofden in korven,
die zij tot hem zonden naar Jizreël.
- 8 En daar kwam een bode
en boodschapte hem,
zeggende:
"Zij hebben de hoofden der zonen des konings gebracht."
En hij zeide:
"Legt ze in twee hoopen aan de deur der poort tot morgen."
9 En het geschiedde des morgens,
toen hij uitging,
dat hij stilstond
en tot al het volk zeide:
"Gij zijt rechtvaardig.
Zie,
ik heb een verbond gemaakt tegen mijnen heer,
en heb hem doodgeslagen;
en wie heeft alle dezen verslagen?"
- 10 Weet nu dat niets van het woord des HEEREN,
hetwelk de HEERE tegen het huis Achabs gesproken heeft,
op de aarde zal vallen,
want de HEERE heeft gedaan wat Hij door den dienst van Zijnen knecht Elía gesproken heeft."
- 11 Daartoe versloeg Jehu alle de overgeblevenen van het huis Achabs te Jizreël,
en alle zijne grooten,
en zijne bekenden,
en zijne priesteren,
totdat hij hem geen overigen liet overblijven.
- 12 En hij maakte zich op
en toog heen,
en ging naar Samarië,
en zijnde te Beth-Eked der herderen,
op den weg,
- 13 vond Jehu de broederen van Ahazia, den koning van Juda,
en hij zeide:
"Wie zijt gijlieden?"
En zij zeiden:
"Wij zijn de broederen van Ahazia,
en zijn afgekomen om de zonen des konings

- en de zonen der koningin te groeten."
- 14 Toen zeide hij:
"Grijpt hen levend."
En zij grepen hen levend,
en zij sloegen hen bij den bornput van Beth-Eked,
tweeënveertig mannen,
en hij liet er niet één van hen over.
- 15 En van daar gegaan zijnde,
zoo vond hij Jonadab, den zoon Rechabs, hem tegemoet,
die hem groette;
en hij zeide tot hem:
"Is uw hart recht,
gelijk als mijn hart met uw hart is?"
En Jonadab zeide:
"Het is, ja, het is, geef uwe hand."
En hij gaf hem zijne hand,
en hij deed hem tot zich op den wagen klimmen,
- 16 en hij zeide:
"Ga met mij,
en zie mijnen ijver aan voor den HEERE."
Zoo deden zij hem rijden op zijnen wagen.
- 17 En toen hij te Samarië kwam,
sloeg hij allen,
die aan Achab te Samarië overgebleven waren,
totdat hij hem verdelgd had,
naar het woord des HEEREN,
dat hij tot Elía gesproken had.
- Jehu roeit de Baälspriesters uit.*
- 18 En Jehu verzamelde al het volk,
en zeide tot hen:
"Achab heeft Baäl een weinig gediend,
Jehu zal hem veel meer dienen."
- 19 Nu daarom,
roept alle profeten Baäls,
alle zijne dienaren
en alle zijne priesteren tot mij,
dat niemand gemist worde;
want ik heb eene groote offerande aan Baäl:
al die gemist wordt,
zal niet leven."
Doch Jehu deed dat door listigheid,
opdat hij de dienaren Baäls ombracht.
- 20 Voorts zeide Jehu:
"Heiligt Baäl eenen verbods*dag*."
En zij riepen *dien* uit.
- 21 Ook zond Jehu in het gansche Israël,
en alle Baäls dienaars kwamen,
dat niet één man overbleef,
die niet kwam:
en zij kwamen in het huis Baäls,
dat het huis Baäls vervuld werd van het ééne tot het andere einde.
- 22 Toen zeide hij tot dengene,
die over het kleederhuis was:
"Breng voor alle dienaren Baäls kleeding uit."
En hij bracht voor hen de kleeding uit.
- 23 En Jehu kwam met Jonadab,
den zoon Rechabs,

- in het huis Baäls,
 en hij zeide tot Baäls dienaren:
 "Onderzoekt
 en ziet toe,
 dat hier misschien bij u niet iemand zij van de dienaren des HEEREN,
 maar de dienaren Baäls alleen."
- 24 Toen zij nu inkwamen om slachtofferen en brandofferen te doen,
 bestelde zich Jehu daar buiten tachtig mannen,
 en zeide:
 "Zoo iemand van de mannen, die ik in uwe handen gebracht heb, ontkomt,
 zijne ziel zal voor deszelfs ziel zijn."
- 25 En het geschiedde,
 als hij voleindigd had het brandoffer te doen,
 dat Jehu zeide tot de trawanten en tot de hoofdlieden:
 "Komt in,
 slaat hen,
 dat niemand uitkome."
 En zij sloegen hen met de scherpte des zwaards,
 en de trawanten en hoofdlieden wierpen hen weg.
 Daarna kwamen zij tot de stad in het huis Baäls,
 en zij brachten de opgerichte beelden uit het huis Baäls
 en verbrandden ze;
- 26 zij braken ook het opgerichte beeld Baäls af;
 daartoe braken zij het huis Baäls af,
 en maakten dat tot heimelijke gemakken tot op dezen dag.
- 28 Alzoo verdelgde Jehu Baäl uit Israël.
 29 Maar van de zonden Jerobeams, des zoons Nebats,
 die Israël zondigen deed, na te volgen week Jehu niet af,
te weten van de gouden kalveren, die te Beth-El en die te Dan waren.
- 30 De HEERE dan zeide tot Jehu:
 "Daarom dat gij wèl gedaan hebt,
 doende dat recht is in mijne oogen,
 en hebt het huis Achabs gedaan naar alles dat in Mijn hart was,
 zullen u zonen tot het vierde gelid op den troon Israëls zitten."
- 31 Maar Jehu nam niet waar te wandelen
 in de wet des HEEREN des Gods Israëls met zijn gansche hart,
 hij week niet van de zonden Jerobeams die Israël zondigen deed.
- 32 In die dagen begon de HEERE Israël af te korten,
 want Hazaël sloeg het in alle landpalen Israëls:
 33 van den Jordaan af tegen den opgang der zon,
 het gansche land Gileads,
 der Gadieten
 en der Rubenieten
 en der Manassieten;
 van Aroër, dat aan de beek Arnon is, en Gilead, en Basan.

Jehu's dood.

- 34 Het overige nu der geschiedenissen van Jehu,
 en al wat hij gedaan heeft,
 en al zijne macht,
 zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 35 En Jehu ontsliep met zijne vaders,
 en zij begroeven hem te Samarië,
 en zijn zoon Joahaz werd koning in zijne plaats.
- 36 En de dagen, die Jehu over Israël geregeerd heeft in Samarië,
 zijn achtentwintig jaren.

11

Regeering van Athalia.

- 1 Toen nu Athalia, de moeder van Ahazia zag, dat haar zoon dood was,
zoo maakte zij zich op
en bracht al het koninklijke zaad om.
- 2 Maar Joséba,
de dochter des konings Jorams,
de zuster van Ahazia,
nam Joas, den zoon van Ahazia,
en stal hem uit het midden van des konings zonen,
die gedood werden,
zettende hem en zijne voedster in eene slaapkamer;
en zij verborgen hem voor Athalia,
dat hij niet gedood werd.
- 3 En hij was met haar verstoken in het huis des HEEREN zes jaren;
en Athalia regeerde over het land.
- 4 In het zevende jaar nu zond Jojada
en nam de oversten van honderd
met de hoofdlieden en met de trawanten,
en hij bracht hen tot zich in het huis des HEEREN;
en hij maakte een verbond met hen,
en hij beëdigde hen in het huis des HEEREN,
en hij toonde hun den zoon des konings;
5 en hij gebod hun,
zeggende:
"Dit is de zaak, die gij doen zult:
een derde deel van u, die op den sabbat ingaan,
zullen de wacht waarnemen van het huis des konings,
6 en een derde deel zal zijn aan de poort Sur,
en een derde deel aan de poort achter de trawanten:
zóó zult gij waarnemen de wacht van dit huis,
tegen inbreking.
- 7 En de twee deelen van ulieden,
allen die op den sabbat uitgaan,
die zullen de wacht van het huis des HEEREN waarnemen bij den koning.
- 8 En gij zult den koning rondom omsingelen,
een ieder met zijne wapenen in zijne hand,
en hij, die tusschen de ordeningen intreedt, zal gedood worden;
en weest gij bij den koning,
als hij uitgaat
en als hij inkomt."
- 9 De oversten dan van honderd deden naar al dat de Priester Jojada geboden had,
en namen ieder zijne mannen,
die op den sabbat ingingen
met degenen, die op den sabbat uitgingen,
en zij kwamen tot den Priester Jojada;
10 en de Priester gaf den oversten van honderd de spiesen en de schilden,
die des konings Davids geweest waren,
die in het huis des HEEREN waren;
11 en de trawanten stonden,
ieder met zijne wapenen in zijne hand,
van de rechterzijde des huizes
tot de linkerzijde des huizes,
naar het altaar en naar het huis toe,
bij den koning rondom.
- 12 Daarna bracht hij des konings zoon voor,
en zette hem de kroon op,

- en gaf hem de getuigenis,
en zij maakten hem koning
en zalfden hem;
daarbij klaptten zij met de handen,
en zeiden:
"De koning leve."
13 Toen nu Athalia de stem der trawanten *en* des volks hoorde,
zoo kwam zij tot het volk in het huis des HEEREN;
14 en zij zag toe,
en zie,
de koning stond bij den pilaar, naar de wijze,
en de oversten en de trompetten bij den koning,
en al het volk des lands was blijde
en blies met trompetten;
toen verscheurde Athalia hare kleederen,
en zij riep:
"Verraad, verraad!"
15 Maar de Priester Jojada gebood den oversten van honderd,
die over het heir gesteld waren,
en zeide tot hen:
"Brenge haar uit tot buiten de ordeningen
en doodt wie haar volgt met het zwaard,
want de Priester had gezegd:
'Laat haar in het huis des HEEREN niet gedood worden.'"
16 En zij leidden de handen aan haar,
en zij gingen den weg van den ingang der paarden naar het huis des konings,
en zij werd daar gedood.
17 En Jojada maakte een verbond tusschen den HEERE en tusschen den koning,
en tusschen het volk,
dat het den HEERE tot een volk zoude zijn,
mitsgaders tusschen den koning en tusschen het volk.
18 Daarna ging al het volk des lands in het huis Baäls,
en braken dat af,
zijne altaren en zijne beelden verbraken zij recht wel,
en Mattan, den priester Baäls, sloegen zij dood voor de altaren.
De Priester nu bestelde de ambten in het huis des HEEREN;
19 en hij nam de oversten van honderd,
en de hoofdlieden,
en de trawanten,
en al het volk des lands;
en zij brachten den koning af uit het huis des HEEREN,
en kwamen door den weg van de poort der trawanten tot het huis des konings,
en hij zat op den troon der koningen.
20 En al het volk des lands was blijde,
en de stad werd stil,
nadat zij Athalia met het zwaard gedood hadden *bij* des konings huis.
21 Joas was zeven jaren oud,
toen hij koning werd.

12

Joas koning van Juda.

- 1 In het zevende jaar van Jehu werd Joas koning,
en regeerde veertig jaar te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Zibja van Ber-Séba.
2 En Joas deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
alle zijne dagen,
in dewelke de Priester Jojada hem onderwees.

3 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen;
het volk offerde
en rookte nog op de hoogten.

Herstellingen aan den tempel te Jeruzalem.

4 En Joas zeide tot de Priesteren:
"Al het geld der geheiligde dingen,
dat gebracht zal worden in het huis des HEEREN,
te weten het geld desgenen, die overgaat *tot de getelden*,
het geld van een ieder der personen *naar* zijne schatting,
en al het geld, dat in eens ieders hart komt om *dat* te brengen in het huis des HEEREN,
5 zullen de Priesters tot zich nemen,
een ieder van zijnen bekende,
en zij zullen de breuken van het huis verbeteren,
naar alles wat daar voor breuke gevonden zal worden."
6 Maar het geschiedde in het drieëntwintigste jaar des konings Joas,
dat de Priesters de breuken des huis niet gebeterd hadden.
7 Toen riep de koning Joas den Priester Jojada,
en de *andere* Priesters,
en zeide tot hen:
"Waarom betert gijlieden de breuken van het huis niet?
Nu dan,
neemt geen geld van uwe bekenden,
dat gij het zoudt geven voor de breuken van het huis."
8 En de Priesters bewilligden van het volk geen geld te nemen,
noch de breuken van het huis te verbeteren.
9 Maar de Priester Jojada nam eene kist,
en boorde een gat in haar deksel,
en zette die bij het altaar ter rechterhand,
als iemand inkwam in het huis des HEEREN;
en de Priesters, die den dorpel bewaarden,
staken daarin al het geld, dat ten huize des HEEREN gebracht werd.
10 Het geschiedde nu,
als zij zagen,
dat er veel geld in de kist was,
dat des konings schrijver met den Hoogepriester opkwam,
en zij bonden het te zamen,
en telden het geld,
dat in het huis des HEEREN gevonden werd,
11 en zij gaven het geld wèl gewogen in handen der verzorgers van het werk,
die besteld waren over het huis des HEEREN;
en zij besteedden het uit aan de timmerlieden en aan de bouwlieden,
die het huis des HEEREN herstelden,
12 en aan de metselaars,
en aan de steenhouwers,
en om hout en gehouwen steenen te koopen
om de breuken van het huis des HEEREN te verbeteren,
en voor al dat uitgegeven werd voor het huis om *dat* te herstellen.
13 Evenwel werden niet gemaakt voor het huis des HEEREN zilveren schalen,
gaffelen,
sprengbekkens,
trompetten,
noch enig gouden vat of zilveren vat,
van het geld dat ten huize des HEEREN gebracht werd,
14 maar zij gaven dat dengenen, die het werk deden,
en zij herstelden daarmede het huis des HEEREN.
15 Daartoe eischten zij geene rekening van de mannen,
dien zij dat geld in hunne handen gaven om dengenen,

- die het werk deden te geven,
want zij handelden trouwelijk.
16 Het geld van schuldoffer
en het geld van zondofferen
werd ten huize des HEEREN niet gebracht;
het was voor de Priesters.

Schatting aan Hazaël gegeven.

- 17 Toen trok Hazaël, de koning van Syrië, op
en voerde oorlog tegen Gath,
en nam het in,
daarna stelde Hazaël zijn aangezicht om tegen Jeruzalem op te trekken.
18 Maar Joas, de koning van Juda, nam alle de geheiligde dingen,
die Josafat en Joram en Ahazia, zijne vaders, de koningen van Juda, geheiligd hadden,
en zijne geheiligde dingen,
en al het goud, dat gevonden werd in de schatten van het huis des HEEREN
en van het huis des konings,
en zond het tot Hazaël, den koning van Syrië;
toen trok hij op van Jeruzalem.

Joas' dood.

- 19 Het overige nu der geschiedenissen van Joas,
en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
20 En zijne knechten stonden op
en maakten een verbond,
en sloegen Joas in het huis van Millo,
dat afgaat naar Silla;
21 want Jozachar, de zoon van Simeath,
en Jozabad, de zoon van Somer, zijne knechten, sloegen hem,
dat hij stierf;
en zij begroeven hem met zijne vaders in de stad Davids;
en Amazia zijn zoon werd koning in zijne plaats.

13

Joahaz koning van Israël.

- 1 In het drieëntwintigste jaar van Joas, den zoon van Ahazia, den koning van Juda,
werd Joahaz, de zoon van Jehu, koning over Israël te Samarië,
en *regeerde* zeventien jaar.
2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN;
want hij wandelde de zonden Jerobeams, des zoons Nebats na, die Israël zondigen deed;
hij week daarvan niet af.
3 Daarom ontstak des HEEREN toorn tegen Israël,
en hij gaf het in de hand Hazaëls, des konings van Syrië,
en in de hand Benhadads, des zoons Hazaëls, alle die dagen.
4 Doch Joahaz bad des HEEREN aangezicht ernstiglijk aan;
en de HEERE verhoorde hem,
want hij zag de verdrukking Israëls,
dat de koning van Syrië hen verdrukte.
5 Zoo gaf de HEERE Israël eenen verlosser,
dat zij onder de hand der Syriërs uitkwamen;
en de kinderen Israëls woonden in hunne tenten als te voren.
6 Nochtans weken zij niet af van de zonden des huizes Jerobeams,
die Israël zondigen deed,
maar hij wandelde daarin;
en het bosch bleef ook staan te Samarië.
7 Want hij had Joahaz geen volk laten overblijven dan vijftig ruiters

- en tien wagens
en tienduizend voetvolks;
want de koning van Syrië had hen omgebracht,
en had hen dorschende gemaakt als stof.
- 8 Het overige der geschiedenissen van Joahaz,
en al wat hij gedaan heeft,
en zijne macht,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 9 En Joahaz ontsliep met zijne vaderen,
en zij begroeven hem te Samarië;
en Joas zijn zoon regeerde in zijne plaats.

Joas koning van Israël.

- 10 In het zevenendertigste jaar van Joas, den koning van Juda,
werd Joas, de zoon van Joahaz, koning over Israël te Samarië,
en *regeerde* zestien jaar.
- 11 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN;
hij week niet af van alle de zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed,
maar hij wandelde daarin.
- 12 Het overige nu der geschiedenissen van Joas,
en al wat hij gedaan heeft,
en zijne macht, waarmede hij gestreden heeft tegen Amazia,
den koning van Juda,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 13 En Joas ontsliep met zijne vaderen,
en Jerobeam zat op zijnen troon;
en Joas werd begraven te Samarië bij de koningen Israëls.

Elisa's dood.

- 14 Elisa nu was krank geweest van zijne krankheid,
van dewelke hij stierf;
en Joas, de koning Israëls, was tot hem afgekomen,
en had geweend over zijn aangezicht,
en gezegd:
"Mijn vader, mijn vader,
wagen Israëls en zijne ruiteren!"
- 15 En Elisa zeide tot hem:
"Neem eenen boog en pijlen";
en hij nam tot zich eenen boog en pijlen.
- 16 En hij zeide tot den koning Israëls:
"Leg uwe hand aan den boog";
en hij leide zijne hand *daaraan*:
en Elisa leide zijne handen op des konings handen,
en hij zeide:
"Doe het venster open tegen het Oosten";
en hij deed het open.
Toen zeide Elisa:
"Schiet";
en hij schoot.
En hij zeide:
"Het is een pijl der verlossing des HEEREN,
en een pijl der verlossing tegen de Syriërs;
want gij zult de Syriërs slaan in Afek tot verdoens toe."
- 18 Daarna zeide hij:
"Neem de pijlen";
en hij nam ze.

- Toen zeide hij tot den koning Israëls:
"Sla tegen de aarde";
en hij sloeg driemaal,
daarna stond hij stil.
- 19 Toen werd de man Gods zeer toornig op hem,
en zeide:
"Gij moest vijf of zesmaal geslagen hebben,
dan zoudt gij de Syriërs tot verdoens toe geslagen hebben;
doch nu zult gij de Syriërs driemaal slaan."
- 20 Daarna stierf Elisa,
en zij begroeven hem.
De benden nu der Moabieten kwamen in het land met het ingang des jaars.
- 21 En het geschiedde,
als zij eenen man begroeven,
dat zij,
zie,
eene bende zagen;
zoo wierpen zij den man in het graf van Elisa;
en toen de man daarin kwam
en het gebeente van Elisa aanroerde,
werd hij levend
en rees op zijne voeten.

Overwinning van Joas op de Syriërs.

- 22 Hazaël nu, de koning van Syrië, verdrukte Israëel alle de dagen van Joahaz;
23 doch de HEERE was hun genadig
en ontfermde Zich hunner,
en wendde Zich tot hen,
om Zijns verbonds wil met Abraham, Isaäk en Jakob;
en Hij wilde hen niet verderven,
en heeft hen niet verworpen van Zijn aangezicht, tot nu toe.
- 24 En Hazaël, de koning van Syrië stierf,
en zijn zoon Benhadad werd koning in zijne plaats.
- 25 Joas nu, de zoon van Joahaz, nam de steden weder in
uit de hand van Benhadad,
den zoon van Hazaël,
die hij uit de hand van Joahaz zijnen vader met oorlog genomen had:
Joas sloeg hem driemaal
en bracht de steden Israëls weder.

Amazia koning van Juda.

14

- 1 In het tweede jaar van Joas den zoon van Joahaz, den koning Israëls,
werd Amazia koning, de zoon van Joas, den koning van Juda.
- 2 Vijfentwintig jaar was hij oud,
toen hij koning werd,
en regeerde negenentwintig jaar te Jeruzalem;
en zijner moeders naam was Joaddan van Jeruzalem.
- 3 En hij deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
nochtans niet als zijn vader David:
hij deed naar alles, dat zijn vader Joas gedaan had.
- 4 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen,
het volk offerde
en rookte nog op de hoogten.
- 5 Het geschiedde nu,
als het koninkrijk in zijne hand versterkt was,
dat hij zijne knechten sloeg,
die den koning zijnen vader geslagen hadden,

- 6 doch de kinderen der doodslagers doodde hij niet;
gelijk geschreven is in het wetboek van Mozes,
daar de HEERE geboden heeft,
zeggende:
"De vaders zullen voor de kinderen niet gedood worden,
en de kinderen zullen voor de vaders niet gedood worden,
maar een ieder zal om zijne zonden gedood worden."
- 7 Hij sloeg de Edomieten in het Zoutdal, tienduizend,
en nam Sela in met oorlog,
en noemde haren naam Jokteël, tot op dezen dag.
- 8 Toen zond Amazia boden tot Joas, den zoon van Joahaz, den zoon van Jehu, den koning Israëls,
zeggende:
"Kom,
laat ons elkanders aangezicht zien."
9 Maar Joas, de koning Israëls, zond tot Amazia, den koning van Juda,
zeggende:
"De distel, die op den Libanon is,
zond tot den ceder, die op den Libanon is,
zeggende:
'Geef uwe dochter mijnen zoon tot vrouw';
maar het gedierte des velds, dat op den Libanon is,
ging voorbij,
en vertrad de distel.
- 10 Gij hebt de Edomieten dapper geslagen,
daarom heeft uw hart u verheven:
heb de eer
en blijf in uw huis;
want waarom zoudt gij u in het kwade mengen,
dat gij vallen zoudt,
gij
en Juda met u?"
- 11 Doch Amazia hoorde niet:
daarom toog Joas, de koning Israëls, op,
zoodat hij en Amazia, de koning van Juda,
elkanders aangezichten zagen te Beth-Sémes, dat in Juda is;
- 12 en Juda werd geslagen voor het aangezicht Israëls,
en zij vloden een iegelijk in zijne tenten.
- 13 En Joas, de koning Israëls, greep Amazia, den koning van Juda, den zoon van Joas,
den zoon van Ahazia, te Beth-Sémes,
en kwam te Jeruzalem:
en hij brak aan den muur Jeruzalems,
van de poort Efraïms tot aan de Hoekpoort vierhonderd ellen;
- 14 en hij nam al het goud,
en het zilver,
en alle de vaten,
die gevonden werden in het huis des HEEREN
en in de schatten van des konings huis,
mitsgaders gijzelaars;
en hij keerde weder naar Samarië.
- 15 Het overige nu der geschiedenissen van Joas,
wat hij gedaan heeft,
en zijne macht,
en hoe hij gestreden heeft tegen Amazia, den koning van Juda,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 16 En Joas ontsliep met zijne vaderen,
en werd te Samarië begraven bij de koningen Israëls;
en zijn zoon Jerobeam werd koning in zijne plaats.
- 17 Amazia nu, de zoon van Joas, koning van Juda,

- leefde na den dood van Joas, den zoon van Joahaz,
den koning Israëls, vijftien jaar.
- 18 Het overige nu der geschiedenissen van Amazia,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 19 En zij maakten een verbond tegen hem te Jeruzalem,
dat hij vluchtte naar Lachis;
maar zij zonden hem na tot Lachis,
en doodden hem aldaar;
- 20 en zij brachten hem op paarden,
en hij werd te Jeruzalem begraven bij zijne vaderen in de stad Davids.
- 21 En het gansche volk van Juda nam Azaria,
(die nu zestien jaar oud was),
en maakte hem koning in plaats van zijnen vader Amazia.
- 22 Die bouwde Elath,
en bracht het weder aan Juda,
nadat de koning met zijne vaderen ontslapen was.

Jerobeam II koning van Israël.

- 23 In het vijftiende jaar van Amazia,
den zoon van Joas,
den koning van Juda,
werd te Samarië koning,
Jerobeam,
de zoon van Joas,
koning over Israël,
en regeerde ééneveertig jaar,
- 24 en deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN;
hij week niet van alle zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed.
- 25 Hij bracht ook weder de landpale Israëls van den ingang Hamaths,
tot aan de zee des vlakken velds,
naar het woord des HEEREN des Gods Israëls,
dat Hij gesproken had door den dienst van zijnen knecht Jona,
den zoon van Amittai,
den Profeet,
die van Gath-Héfer was.
- 26 Want de HEERE zag,
dat de ellende Israëls zeer bitter was,
en dat er geene opgeslotenen noch verlatenen waren,
en dat Israël geen helper had.
- 27 En de HEERE had niet gesproken,
dat Hij den naam Israëls van onder den hemel verdelgen zoude;
maar Hij verlost hen door de hand Jerobeams,
des zoons van Joas.
- 28 Het overige nu der geschiedenissen Jerobeams,
en al wat hij gedaan heeft,
en zijne macht,
hoe hij geoorloofd heeft,
en hoe hij Damascus en Hamath,
tot Juda *behoorende*, aan Israël wedergebracht heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 29 En Jerobeam ontsliep met zijne vaderen,
met de koningen Israëls;
en zijn zoon Zacharia werd koning in zijne plaats.

15

Azaria koning van Juda.

- 1 In het zevenentwintigste jaar Jerobeams,
des konings van Israël,
werd koning Azaria,
de zoon van Amazia,
den koning van Juda.
- 2 Hij was zestien jaar oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde tweeënvijftig jaar te Jeruzalem,
en de naam zijner moeder was Jecholia van Jeruzalem.
- 3 En hij deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
naar al dat zijn vader Amazia gedaan had.
- 4 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen,
het volk offerde en rookte nog op de hoogten.
- 5 En de HEERE plaagde den koning,
dat hij melaatsch werd tot den dag zijns doods;
en hij woonde in een afgezonderd huis,
doch Jotham, des konings zoon, was over het huis,
richtende het volk des lands.
- 6 Het overige nu der geschiedenissen van Azaria,
en al wat hij gedaan heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 7 En Azaria ontsliep met zijne vaderen,
en zij begroeven hem bij zijne vaderen in de stad Davids;
en zijn zoon Jotham werd koning in zijne plaats.

Zacharia koning over Israël.

- 8 In het achtendertigste jaar van Azaria,
den koning van Juda,
regeerde Zacharia,
de zoon Jerobeams,
over Israël te Samarië zes maanden.
- 9 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
gelijk als zijne vaderen gedaan hadden:
hij week niet af van de zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed.
- 10 En Sallum,
de zoon van Jabes,
maakte een verbond tegen hem,
en sloeg hem voor het volk
en doodde hem;
en hij werd koning in zijne plaats.
- 11 Het overige nu der geschiedenissen van Zacharia,
zie,
dat is geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls.
- 12 Dit was het woord des HEEREN,
dat Hij gesproken had tot Jehu,
zeggende:
"U zullen zonen van het vierde gelid op den troon Israëls zitten";
en het is alzóó geschied.

Sallum koning van Israël.

- 13 Sallum, de zoon van Jabes,
werd koning in het negenendertigste jaar van Uzzia,
den koning van Juda,

- 14 en hij regeerde eene volle maand te Samarië;
want Menahem,
de zoon van Gadi,
toog op van Tirza
en kwam te Samarië,
en sloeg Sallum,
den zoon van Jabes, te Samarië
en doodde hem,
en werd koning in zijne plaats.
- 15 Het overige nu der geschiedenissen Sallums,
en zijn verbond dat hij maakte,
zie,
die zijn geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls.
- 16 Toen sloeg Menahem Tifsah met allen, die daarin waren,
ook hare landpalen van Tirza af,
omdat men niet *voor hem* had opengedaan,
zoo sloeg hij *ze*;
alle hare bevruchte vrouwen hieuw hij in stukken.

Menahem koning van Israël.

- 17 In het negenendertigste jaar van Azaria,
den koning van Juda,
werd Menahem, de zoon van Gadi,
koning over Israël,
en regeerde tien jaar te Samarië.
- 18 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN:
hij week alle zijne dagen niet af van de zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed.
- 19 *Toen* kwam Pûl,
de koning van Assyrië, tegen het land,
en Menahem gaf aan Pûl duizend talenten zilvers,
opdat zijne hand met hem zoude zijn
om het koninkrijk in zijne hand te sterken.
- 20 Menahem nu bracht dit geld op van Israël,
van alle geweldigen van vermogen,
om den koning van Assyrië te geven,
voor elk man vijftig zilveren sikkels;
alzoo keerde de koning van Assyrië weder,
en bleef daar niet in het land.
- 21 Het overige nu der geschiedenissen Menahems,
en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls?
- 22 Daarna ontsliep Menahem met zijne vaderen,
en zijn zoon Pekahia werd koning in zijne plaats.

Pekahia koning van Israël.

- 23 In het vijftigste jaar van Azaria,
den koning van Juda,
werd Pekahia, de zoon van Menahems,
koning over Israël,
en regeerde twee jaar te Samarië.
- 24 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN:
hij week niet af van de zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed.
- 25 En Pekah,
de zoon van Remalia,

- zijn hoofdman,
maakte een verbond tegen hem
en sloeg hem te Samarië in het paleis van het huis des konings,
met Argob en met Arjé,
en met hem vijftig mannen van de kinderen der Gileadieten;
alzo doodde hij hem
en werd koning in zijne plaats.
- 26 Het overige nu der geschiedenissen van Pekahia,
en al wat hij gedaan heeft,
zie,
dat is geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls.

Pekah koning van Israël.

- 27 In het tweeënvijftigste jaar van Azaria,
den koning van Juda,
werd Pekah
de zoon van Remalia,
koning over Israël,
en regeerde twintig jaar te Samarië.
- 28 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN:
hij week niet af van de zonden Jerobeams,
des zoons Nebats,
die Israël zondigen deed.
- 29 In de dagen van Pekah,
den koning Israëls,
kwam Tiglath-Piléser, de koning van Assyrië,
en nam Ijon in,
en Abel Beth-Maächa,
en Janoah,
en Kedes,
en Hazor,
en Gilead,
en Galiléa,
het gansche land van Naftali;
en hij voerde hen weg naar Assyrië.
- 30 En Hoséa de zoon van Ela, maakte een verbond tegen Pekah,
den zoon van Remalia,
en sloeg hem
en doodde hem,
en werd koning in zijne plaats,
in het twintigste jaar Jothams,
des zoons van Uzzia.
- 31 Het overige nu der geschiedenissen van Pekah,
en al wat hij gedaan heeft,
zie,
dat is geschreven in het boek der Kronieken der koningen Israëls.

Jotham koning van Juda.

- 32 In het tweede jaar van Pekah,
den zoon van Remalia,
den koning Israëls,
werd Jotham koning,
de zoon van Uzzía,
koning van Juda.
- 33 Vijfentwintig jaar was hij oud,
als hij koning werd,
en regeerde zestien jaar te Jeruzalem;
en de naam zijner moeder was Jerusa,

- de dochter van Zadok.
- 34 En hij deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
naar alles, dat zijn vader Uzzía gedaan had,
deed hij.
- 35 Alleenlijk werden de hoogten niet weggenomen,
het volk offerde en rookte nog op de hoogten.
Hij bouwde de hooge poort aan het huis des HEEREN.
- 36 Het overige nu der geschiedenissen Jothams,
en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 37 In die dagen begon de HEERE in Juda te zenden
Rezin, den koning van Syrië,
en Pekah, den zoon van Remalia.
- 38 En Jotham ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven bij zijne vaderen in de stad zijns vaders Davids;
en zijn zoon Achaz werd koning in zijne plaats.

16

Achaz koning van Juda.

- 1 In het zeventiende jaar van Pekah,
den zoon van Remalia,
werd Achaz koning,
de zoon Jothams,
des konings van Juda.
- 2 Twintig jaar was Achaz oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde zestien jaar te Jeruzalem.
En hij deed niet dat recht was in de oogen des HEEREN zijns Gods,
als zijn vader David,
- 3 want hij wandelde in den weg der koningen Israëls,
ja, hij deed ook zijnen zoon door het vuur gaan,
naar de gruwelen der heidenen,
die de HEERE voor de kinderen Israëls verdreven had;
- 4 hij offerde ook
en rookte
op de hoogten
en op de heuvelen,
ook onder alle groen geboomte.
- 5 Toen toog Rezin, de koning van Syrië, op,
met Pekah, den zoon van Remalia, den koning Israëls,
naar Jeruzalem ten strijde;
en zij belegerden Achaz,
maar zij vermochten niet met strijden.
- 6 Te dierzelfder tijd bracht Rezin,
de koning van Syrië,
Elath weder aan Syrië,
en wierp de Joden uit Elath;
en de Syriërs kwamen te Elath,
en hebben daar gewoond tot op dezen dag.
- 7 Achaz nu zond boden tot Tiglath-Piléser,
den koning van Assyrië,
zeggende:
"Ik ben uw knecht en uw zoon:
kom op
en verlos mij uit de hand des konings van Syrië
en uit de hand des konings van Israël, die zich tegen mij opmaken."
- 8 En Achaz nam het zilver en het goud,

- dat in het huis des HEEREN
en in de schatten van het huis des konings gevonden werd,
en hij zond den koning van Assyrië een geschenk.
- 9 Zoo hoorde de koning van Assyrië naar hem;
want de koning van Assyrië toog op tegen Damascus,
en nam het in,
en voerde hen gevankelijk naar Kir,
en hij doodde Rezin.
- 10 Toen toog de koning Achaz Tiglath-Pilézer, den koning van Assyrië, tegemoet naar Damascus;
en gezien hebbende een altaar, dat te Damascus was,
zoo zond de koning Achaz aan den Priester Uría de gelijkenis des altaars
en zijne afbeelding,
naar zijn gansche maaksel.
- 11 En Uría de Priester bouwde een altaar,
naar alles, dat de koning Achaz van Damascus ontboden had;
alzóó deed de Priester Uría,
tegen dat de koning Achaz van Damascus kwam.
- 12 Als nu de koning van Damascus gekomen was,
zag de koning het altaar;
en de koning naderde tot het altaar
en offerde daarop;
- 13 en hij stak zijn brandoffer aan,
en zijn spijsoffer,
en goot zijn dankoffer,
en sprengde het bloed zijner dankofferen op dat altaar.
- 14 Maar het koperen altaar,
dat voor het aangezicht des HEEREN was,
dat bracht hij van het voorste deel des huizes,
van tusschen *zijn* altaar en van tusschen het huis des HEEREN,
en hij zette het aan de zijde *zijns* altaars noordwaarts.
- 15 En de koning Achaz gebod Uría den Priester,
zeggende:
"Steek op het groote altaar het morgen-brandoffer aan,
en het avondspijsoffer,
en des konings brandoffer,
en zijn spijsoffer,
en het brandoffer van al het volk des lands,
en hun spijsoffer,
en hunne dankofferen;
en spreng daarop al het bloed des brandoffers
en al het bloed des slachtoffers;
maar het koperen altaar zal mij zijn om te onderzoeken.
- 16 En Uría de Priester deed naar alles,
dat de koning Achaz geboden had.
- 17 En de koning Achaz sneed de lijsten der stellingen af,
en nam van boven die het waschvat weg;
en deed de zee af van de koperen runderen, die daaronder waren,
en hij zette die op eenen steenen vloer;
- 18 daartoe het deksel des sabbats,
dat zij in het huis gebouwd hadden,
en den buitensten ingang des konings nam hij weg van het huis des HEEREN,
vanwege den koning van Assyrië.
- 19 Het overige nu der geschiedenissen van Achaz,
wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 20 En Achaz ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven bij zijne vaderen in de stad Davids;
en Hizkía zijn zoon werd koning in zijne plaats.

17

Hoséa, laatste koning van Israël.

- 1 In het twaalfde jaar van Achaz, den koning van Juda,
werd Hoséa, de zoon van Ela, koning over Israël te Samarië,
en regeerde negen jaren.
- 2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN:
evenwel niet als de koningen Israëls,
die vóór hem geweest waren.
- 3 Tegen hem toog òp Salmanéser, koning van Assyrië,
en Hoséa werd zijn knecht,
dat hij hem een geschenk gaf.
- 4 Maar de koning van Assyrië bevond een verbond in Hoséa,
dat hij tot So, den koning van Egypte, boden gezonden had,
en het geschenk den koning van Assyrië niet als te voren van jaar tot jaar opbracht;
zoo besloot hem de koning van Assyrië
en bond hem in het gevangenhuis.
- 5 Want de koning van Assyrië toog op in het gansche land;
ja, hij kwam op naar Samarië,
en hij belegerde het drie jaren.
- 6 In het negende jaar van Hoséa nam de koning van Assyrië Samarië in,
en voerde Israël weg in Assyrië,
en deed hen wonen in Halah,
en in Habor, aan de rivier Gozan,
en in de steden der Meden.
- 7 Want het was geschied,
dat de kinderen Israëls gezondigd hadden tegen den HEERE hunnen God,
Die hen uit Egypteland opgebracht had,
van onder de hand van Farao, den koning van Egypte,
en hadden andere goden gevreesd,
en hadden gewandeld in de inzetting der heidenen,
die de HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls verdreven had,
en der koningen Israëls,
die ze gemaakt hadden.
- 9 En de kinderen Israëls hadden de zaken,
die niet recht zijn tegen den HEERE hunnen God, bemanteld,
en hadden zich hoogten gebouwd in alle hunne steden
van den wachttoren af tot de vaste steden toe;
- 10 en zij hadden zich staande beelden opgericht
en bosschen,
op allen hoogen heuvel
en onder alle groen geboomte;
- 11 en zij hadden daar gerookt op alle hoogten,
gelijk de heidenen,
die de HEERE van hunne aangezichten weggevoerd had;
en zij hadden kwade dingen gedaan,
om den HEERE tot toorn te verwekken,
- 12 en zij hadden de drekgoden gediend,
waarvan de HEERE tot hen gezegd had:
"Gij zult deze zaak niet doen."
- 13 Als nu de HEERE tegen Israël
en tegen Juda door den dienst aller Profeten
en aller zieners betuigd had,
zeggende:
"Bekeert u van uwe booze wegen
en houdt Mijne geboden *en* Mijne inzettingen,
naar al de wet,

- die Ik uwen vaderen geboden heb,
en die Ik tot u door de hand Mijner knechten de Profeten gezonden heb",
14 zoo hoorden zij niet,
maar zij verhardden hunnen nek,
gelijk de nek hunner vaderen geweest was,
die aan den HEERE hunnen God niet geloofd hadden.
- 15 Daartoe verwierpen zij Zijne inzettingen,
en Zijn verbond,
dat Hij met hunne vaderen gemaakt had,
en Zijne getuigenissen,
die Hij tegen hen betuigd had,
en wandelden de ijdelheid na,
dat zij ijdel werden,
en achter de heidenen, die rondom hen waren,
van dewelke de HEERE hun geboden had,
dat zij niet doen zouden gelijk die.
- 16 Ja, zij verlieten alle geboden des HEEREN huns Gods,
en maakten zich gegotene beelden,
twee kalveren,
en maakten bosschen,
en bogen zich voor al het heir des hemels,
en dienden Baäl.
- 17 Ook deden zij hunne zonen en hunne dochteren door het vuur gaan,
en gebruikten waarzeggerijen,
en gaven op vogelgeschrei acht,
en verkochten zich te doen dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
om Hem tot toorn te verwekken.
- 18 Daarom vertoornde Zich de HEERE zeer over Israël,
dat Hij het wegdeed van Zijn aangezicht;
daar bleef niets over,
behalve de stam van Juda alleen.
- 19 Zelfs hield Juda de geboden des HEEREN huns Gods niet,
maar zij wandelden in de inzettingen Israëls,
die zij gemaakt hadden.
- 20 Zoo verwierp de HEERE het gansche zaad Israëls,
en verdrukte het,
en gaf het in de hand der roovers,
totdat Hij het van Zijn aangezicht wegge worpen had.
- 21 Want Hij scheurde Israël van het huis Davids af,
en zij maakten Jerobeam, den zoon Nebats, koning;
en Jerobeam dreef Israël af van achter den HEERE
en hij deed het eene groote zonde zondigen.
- 22 Alzoo wandelden de kinderen Israëls in alle zonden Jerobeams,
die hij gedaan had:
zij weken daarvan niet af,
23 totdat de HEERE Israël van Zijn aangezicht wegdeed,
gelijk als Hij gesproken had door den dienst aller Zijner knechten de Profeten;
alzo werd Israël weggevoerd uit zijn land naar Assyrië,
tot op dezen dag.

Ontstaan der Samaritanen.

- 24 De koning nu van Assyrië bracht *volk* van Babel
en van Kutha
en van Avva
en van Hamath
en Sefarvaïm,
en deed hen wonen in de steden van Samarië,
in de plaats der kinderen Israëls;

en zij namen Samarië erfelijk in,
 en woonden in hare steden.
 25 En het geschiedde in het begin hunner woning aldaar,
 dat zij de HEERE niet vreesden;
 zoo zond de HEERE leeuwen onder hen,
 die *eenigen* van hen doodden.
 26 Daarom spraken zij tot den koning van Assyrië,
 zeggende:
 "De volkeren, die gij vervoerd hebt
 en hebt doen wonen in de steden van Samarië,
 weten de wijze van den God des lands niet;
 daarom heeft Hij leeuwen onder hen gezonden,
 en zie,
 zij doodden hen,
 dewijl zij niet weten de wijze van den God des lands."
 27 Toen gebod de koning van Assyrië,
 zeggende:
 "Brenge eenen der Priesters daarheen,
 die gijlieden van daar weggevoerd hebt,
 dat zij heentrekken
 en aldaar wonen,
 en dat hij hen leere de wijze van den God van het land."
 28 Zoo kwam één uit de Priesters,
 die zij van Samarië weggevoerd hadden,
 en woonde te Beth-El,
 en hij leerde hen,
 hoe zij den HEERE vreezen zouden.
 29 Maar elk volk maakte zijne goden;
 en zij stelden ze in de huizen der hoogten,
 die de Samaritanen gemaakt hadden,
 elk volk in hunne steden,
 waarin zij woonachtig waren.
 30 Want de lieden van Babel maakten Sukkoth-Benoth,
 en de lieden van Kûth maakten Nergal,
 en de lieden van Hamath maakten Asima,
 31 en de Avvieten maakten Nibhaz en Tirtak:
 en de Sefarvieten verbrandden hunne zonen den Adrammélech,
 en Anammélech,
 den goden van Sefarvaïm, met vuur.
 32 Ook vreesden zij den HEERE,
 en maakten zich van hunne geringsten priesteren der hoogten,
 dewelke voor hen *dienst* deden in de huizen der hoogten.
 33 Zij vreesden den HEERE
 en dienden *ook* hunne goden,
 naar de wijze der volkeren,
 van dewelke zij die weggevoerd hadden.
 34 Tot op dezen dag toe doen die naar de eerste wijzen;
 zij vreezen den HEERE niet,
 en zij doen niet naar hunne inzettingen,
 en naar hunne rechten,
 en naar de wet,
 en naar het gebod,
 dat de HEERE geboden heeft den kinderen Jakobs,
 wien Hij den naam Israëls gaf.
 35 Nochtans had de HEERE een verbond met hen gemaakt,
 en had hun geboden,
 zeggende:
 "Gij zult geene andere goden vreezen,

noch u voor hen nederbuigen,
noch hen dienen,
noch hun offerande doen;
36 maar den HEERE,
Die u uit Egypteland
met groote kracht
en met eenen uitgestrekten arm opgevoerd heeft,
Dien zult gij vreezen
en voor Hem zult gij u buigen
en Hem zult gij offerande doen;
37 en de inzettingen,
en de rechten,
en de wet,
en het gebod,
dat Hij u geschreven heeft,
zult gij waarnemen te doen te allen dage;
en gij zult andere goden niet vreezen.
38 En het verbond,
dat Ik met u gemaakt heb,
zult gij niet vergeten,
en gij zult andere goden niet vreezen;
39 maar den HEERE uwen God zult gij vreezen,
en Hij zal u redden uit de hand aller uwer vijanden."
40 Doch zij hoorden niet,
maar zij deden naar hunne eerste wijze.
41 Maar deze volken vreesden den HEERE,
en dienden hunne gesnedene beelden;
ook doen hunne kinderen, en hunne kinds kinderen gelijk als hunne vaders gedaan hebben,
tot op dezen dag.

18

Hizkia koning van Juda.

1 Het geschiedde in het derde jaar van Hoséa,
den zoon van Ela,
den koning Israëls,
dat Hizkia koning werd,
de zoon van Achaz, koning van Juda.
2 Vijfentwintig jaar was hij oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde negen-en twintig jaar te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Abi,
eene dochter van Zacharia.
3 En hij deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
naar alles dat zijn vader David gedaan had:
4 hij nam de hoogten weg,
en brak de opgerichte beelden,
en roeide de bosschen uit;
en hij verbrijzelde de koperen slang,
die Mozes gemaakt had,
omdat de kinderen Israëls tot die dagen toe haar gerookt hadden;
en hij noemde ze Nehustan.
5 Hij betrouwde op den HEERE den God Israëls,
zoodat na hem zijns gelijke niet was onder alle koningen van Juda,
noch die vóór hem geweest waren.
6 Want hij kleefde den HEERE aan;
hij week niet van Hem na te volgen,
en hij hield Zijne geboden,

- die de HEERE Mozes geboden had.
- 7 Zoo was de HEERE met hem;
overal waarheen hij uittrok, handelde hij kloekelijk;
daartoe viel hij af van den koning van Assyrië,
dat hij hem niet diende.
- 8 Hij sloeg de Filistijnen tot Gaza toe,
en hare landpalen van den wachttoren af tot de vaste steden toe.
- 9 Het geschiedde nu in het vierde jaar des konings Hizkia,
(hetwelk was het zevende jaar van Hoséa,
den zoon van Ela,
den koning Israëls),
dat Salmanésér, de koning van Assyrië, opkwam tegen Samarië,
en belegerde het.
- 10 En zij namen het in ten einde van drie jaren,
in het zesde jaar van Hiskia;
het was het negende jaar van Hoséa,
den koning Israëls,
als Samarië ingenomen werd.
- 11 En de koning van Assyrië voerde Israëel weg naar Assyrië,
en deed het leiden in Halah,
en in Habor bij de rivier Gozan,
en in de steden der Meden;
- 12 daarom dat zij der stem des HEEREN huns Gods niet waren gehoorzaam geweest,
maar Zijn verbond overtreden hadden:
en al dat Mozes, de knecht des HEEREN, geboden had,
dat hadden zij niet gehoord
noch gedaan.

Sanherib belegert Jeruzalem.

- 13 Maar in het veertiende jaar des konings Hizkia kwam Sanherib,
de koning van Assyrië, op tegen alle vaste steden van Juda,
en nam ze in.
- 14 Toen zond Hizkía, de koning van Juda, tot den koning van Assyrië naar Lachis,
zeggende:
"Ik heb gezondigd,
keer af van mij;
wat gij mij opleggen zult,
zal ik dragen."
Toen leide de koning van Assyrië Hizkía, den koning van Juda,
op driehonderd talenten zilvers
en dertig talenten gouds.
- 15 Alzoo gaf Hizkía al het zilver,
dat gevonden werd in het huis des HEEREN
en in de schatten van het huis des konings.
- 16 Te dier tijd sneed Hizkía *het goud* af van de deuren des tempels des HEEREN,
en van de posten, die Hizkía, de koning van Juda, had laten overtrekken,
en gaf dat den koning van Assyrië.
- 17 Evenwel zond de koning van Assyrië, Tartan, en Rabsaris, en Rabsaké,
van Lachis tot den koning Hizkía,
met een zwaar heir naar Jeruzalem;
en zij togen op
en kwamen naar Jeruzalem.
En als zij opgetrokken
en gekomen waren,
bleven zij staan bij den watergang des oppersten vijvers,
welke is bij den hoogen weg van het veld des vollers,
- 18 en zij riepen tot den koning.
Zoo ging tot hen uit

Eljakim, de zoon van Hilkía, de hofmeester,
en Sebna, de schrijver,
en Joah, de zoon Asafs, de kanselier.

- 19 En Rabsaké zeide tot hen:
"Zegt nu tot Hizkía:
'Zóó zegt de groote koning,
de koning van Assyrië:
"Wat vertrouwen is dit,
waarmede gij vertrouwt?"
- 20 Gij zegt,
(doch het is een woord der lippen):
'Daar is raad en macht tot den oorlog';
op wien vertrouwt gij nu,
dat gij tegen mij rebelleert?"
- 21 Zie,
nu vertrouwt gij op dien gebroken rietstaf op Egypte,
op denwelken, zoo iemand leunt,
zoo zal hij in zijne hand gaan
en die doorboren:
alzóó is Farao,
de koning van Egypte,
allen dengenen, die op hem vertrouwen.
- 22 Maar zoo gij tot mij zegt:
'Wij vertrouwen op den HEERE onzen God':
— is Hij Die niet,
Wiens hoogten en Wiens altaren Hizkía weggenomen heeft,
en tot Juda en tot Jeruzalem gezegd heeft:
'Voor dit altaar zult gij u buigen te Jeruzalem?'
- 23 Nu dan,
wed toch met mijnen heere den koning van Assyrië:
en ik zal u tweeduizend paarden geven,
zoo gij voor u de ruiters daarop zult kunnen geven.
- 24 Hoe zoudt gij dan het aangezicht eens éénigen vorsten
van de geringste knechten mijns heeren afkeeren?
Maar gij vertrouwt op Egypte
om de wagenen
en om de ruiters.
- 25 Nu, ben ik zonder den HEERE opgetrokken tegen deze plaats om die te verderven?
De HEERE heeft tot mij gezegd:
'Trek op tegen dat land
en verderf het.'""
- 26 Toen zeide Eljakim, de zoon van Hilkía,
en Sebna,
en Joah tot Rabsaké:
"Spreek toch tot uwe knechten in het Syrisch,
want wij verstaan het *wel*:
en spreek met ons niet in het Joodsch voor de ooren van het volk,
dat op den muur is."
- 27 Maar Rabsaké zeide tot hen:
"Heeft mijn heer mij tot uwen heer en tot u gezonden om deze woorden te spreken?
Is het niet tot de mannen, die op den muur zitten,
dat zij met ulieden hunnen drek eten
en hun water drinken zullen?"
- 28 Alzoo stond Rabsaké,
en riep met luider stem in het Joodsch,
en hij sprak
en zeide:
"Hoort het woord des grooten konings, des konings van Assyrië.

29 Zóó zegt de koning:
'Dat Hizkía u niet bedriege;
want hij zal u niet kunnen redden uit zijne hand.

30 Daartoe dat Hizkía u niet doe vertrouwen op den HEERE,
zeggende:
"De HEERE zal ons zekerlijk redden,
en deze stad zal niet in de hand des konings van Assyrië gegeven worden."

31 Hoort naar Hizkía niet,
want zóó zegt de koning van Assyrië:
'Handelt met mij door een geschenk,
en komt tot mij uit,
en eet een ieder *van* zijnen wijnstok
en een ieder *van* zijnen vijgeboom,
en drinkt een ieder het water zijns bornputs;

32 totdat ik kome
en hale u in een land als ulieder land,
een land van koren en van most,
een land van brood en van wijngaarden,
een land van olijven, van olie en van honing;
zoo zult gij leven
en niet sterven.
En hoort niet naar Hizkía,
want hij hitst u op,
zeggende:
"De HEERE zal ons redden."

33 Hebben de goden der volkeren ieder zijn land eenigszins gered
uit de hand des konings van Assyrië?

34 Waar zijn de goden van Hamath en van Arpad?
Waar zijn de goden van Sefarvaïm, Hena en Ivva?
Ja hebben zij Samarië uit mijne hand gered?

35 Welke zijn zij onder alle goden der landen,
die hun land uit mijne hand gered hebben,
dat de HEERE Jeruzalem uit mijne hand redden zoude?"

36 Doch het volk zweeg stil
en antwoordde hem geen woord;
want het gebod des konings was,
zeggende:
"Gij zult hem niet antwoorden."

37 Toen kwam Eljakim, de zoon van Hilkía, de hofmeester,
en Sebna de schrijver,
en Joah, de zoon Asafs, de kanselier,
tot Hizkía met gescheurde kleederen,
en zij gaven hem de woorden van Rabsaké te kennen.

19

Gebed van Hizkia. Profetie van Jesaja.

1 En het geschiedde,
als de koning Hizkía *dit* hoorde,
zoo scheurde hij zijne kleederen,
en bedekte zich met eenen zak,
en ging in het huis des HEEREN.

2 Daarna zond hij Eljakim den hofmeester,
en Sebna den schrijver,
en de oudsten der Priesters,
met zakken bedekt,
tot Jesaja den Profeet,
den zoon van Amoz;

3 en zij zeiden tot hem:
"Alzóó zegt Hizkía:
'Deze dag is een dag der benauwdheid en der schelding en der lastering;
want de kinderen zijn gekomen tot aan de geboorte,
en daar is geen kracht om te baren.

4 Misschien zal de HEERE uw God hooren alle de woorden van Rabsaké,
dien zijn heer, de koning van Assyrië, gezonden heeft
om den levenden God te honen,
en te schelden met woorden,
die de HEERE uw God gehoord heeft;
hef dan een gebed op voor het overblijfsel,
dat gevonden wordt."

5 En de knechten des konings Hizkía kwamen tot Jesaja:
6 en Jesaja zeide tot hen:
"Zóó zult gij tot uwen heer zeggen:
'Zóó zegt de HEERE;
'Vrees niet voor de woorden,
die gij gehoord hebt,
waarmede de dienaars des konings van Assyrië Mij gelasterd hebben.

7 Zie,
Ik zal eenen geest in hem geven,
dat hij een gerucht hooren zal,
en weder in zijn land keeren:
en Ik zal hem door het zwaard in zijn land vellen.'"

8 Zoo kwam Rabsaké weder,
en vond den koning van Assyrië strijdende tegen Libna;
want hij had gehoord,
dat hij van Lachis vertrokken was.

9 Als hij nu van Tirhaka, den koning van Kusch, hoorde zeggen:
"Zie,
hij is uitgetrokken om tegen u te strijden,
zond hij weder boden tot Hizkía,
zeggende:

10 'Zóó zult gij spreken tot Hizkía,
den koning van Juda,
zeggende:
'Laat u uw God niet bedriegen,
op Welken gij vertrouwt,
zeggende:
'Jeruzalem zal in de hand des konings van Assyrië niet gegeven worden.'

11 Zie,
gij hebt gehoord wat de koningen van Assyrië allen landen gedaan hebben,
die verbannende;
en zoudt gij gered worden?

12 Hebben de goden der volkeren,
die mijne vaders verdorven hebben, hen gered,
als Gozan,
en Haran,
en Rezef,
en de kinderen Edens,
die in Telasser waren?

13 Waar is de koning van Hamath,
en de koning van Arpad,
en de koning der stad Sefarvaïm, Hena en Ivva?'"

14 Als nu Hizkía de brieven uit der boden hand ontvangen
en die gelezen had,
ging hij op in het huis des HEEREN,
en Hizkía breidde die uit voor het aangezicht des HEEREN;

15 en Hizkía bad voor het aangezicht des HEEREN,
en zeide:
"O HEERE,
God Israëls,
Die tusschen de cherubs woont,
Gij Zelf, Gij alleen zijt de God aller koninkrijken der aarde,
Gij hebt den hemel en de aarde gemaakt.

16 O HEERE, neig Uw oor en hoor,
doe HEERE, Uwe oogen open en zie,
en hoor de woorden Sanheribs,
die dezen gezonden heeft om den levenden God te honen.

17 Waarlijk, HEERE, hebben de koningen van Assyrië die heidenen en hun land verwoest,
18 en hebben hunne goden in het vuur geworpen;
want zij waren geene goden,
maar het werk van menschenhanden, hout en steen;
daarom hebben zij die verdorven.

19 Nu dan, HEERE onze God,
verlos ons toch uit zijne hand;
zoo zullen alle koninkrijken der aarde weten,
dat Gij, HEERE, alléén God zijt."

20 Toen zond Jesaja, de zoon van Amoz, tot Hizkía,
zeggende:
"Zóó spreekt de HEERE de God Israëls:
'Wat gij tot Mij gebeden hebt tegen Sanherib, den koning van Assyrië, heb Ik gehoord.'
21 Dit is het woord dat de HEERE over hem gesproken heeft:
'De jonkvrouwe, de dochter Sions, veracht u,
zij bespot u,
de dochter Jeruzalems schudt het hoofd achter u.

22 Wien heb gij gehoond
en gelasterd,
en tegen Wien hebt gij de stem verheven
en uwe oogen omhoog opgeheven?
Tegen den Heilige Israëls.

23 Door middel uwer boden hebt gij den Heere gehoond,
en gezegd:
"Ik heb met de menigte mijner wagenen beklommen de hoogten der bergen,
de zijden Libanons;
en ik zal zijne hooge cederboomen en zijne uitgelezene denneboomen afhouden
en zal komen in zijne uiterste herberge,
in het woud zijns schoonen velds.

24 Ik heb gegraven
en heb gedronken vreemde wateren;
en ik heb met mijne voetzolen alle rivieren der belegerde plaatsten verdroogd."

25 Hebt gij niet gehoord,
dat Ik zulks lang te voren gedaan heb,
en dat van oude dagen af geformeerd heb?
Nu heb Ik dat doen komen,
dat gij zoudt zijn om de vaste steden te verstoren tot woeste hoopen.

26 Daarom waren hare inwoneren handeloos,
zij waren verslagen
en beschaamd;
zij waren *als* het gras des velds,
en de groene grasscheutkens,
het hooi der daken
en het brandkoren, eer het overeind staat.

27 Maar Ik weet uw zitten,
en uw uitgaan,
en uw inkomen,

- en woeden tegen Mij.
28 Om uw woeden tegen Mij,
en dat uwe woeling voor Mijne ooren opgekomen is,
zoo zal Ik Mijnen haak in uwen neus leggen,
en Mijn gebit in uwe lippen,
en Ik zal u doen wederkeeren door dien weg,
door denwelken gij gekomen zijt.
29 En dat zij u een teeken,
dat men *in* dit jaar dat van zelf gewassen is eten zal;
en in het tweede jaar dat daarvan weder uitspruit;
maar zaait in het derde jaar
en maait,
en plant wijngaarden
en eet hunne vruchten.
30 Want het ontkomene, dat overgebleven is van het huis Juda,
zal wederom nederwaarts wortelen
en zal opwaarts vrucht dragen.
31 Want van Jeruzalem zal het overblijfsel uitgaan,
en het ontkomene van den berg Sion:
de ijver des HEEREN der heirscharen zal dit doen.'
32 Daarom *zóó* zegt de HEERE van den koning van Assyrië:
'Hij zal in deze stad niet komen,
noch daar eenen pijl inschieten,
ook zal hij *met* geen schild daarvóór komen,
en zal geenen wal daartegen opwerpen;
33 door den weg, dien hij gekomen is,
door dien zal hij wederkeeren,
maar in deze stad zal hij niet komen,
zegt de HEERE;
34 want Ik zal deze stad beschermen,
om die te verlossen om Mijnentwil
en om Davids Mijns knechts wil."

De bevrijding van Jeruzalem.

- 35 Het geschiedde dan in dienzelfden nacht,
dat de Engel des HEEREN uitvoer
en sloeg in het leger van Assyrië honderdenvijfentachtigduizend;
en toen zij zich des morgens vroeg opmaakten,
zie,
die allen waren doode lichamen.
36 Zoo vertrok Sanherib, de koning van Assyrië,
en toog heen,
en keerde weder;
en hij bleef te Ninevé.
37 Het geschiedde nu,
als hij in het huis van Nisroch zijnen god zich nederboog,
dat Adrammélech en Sarézer, *zijne zonen*
hem met het zwaard versloegen;
doch zij ontkwamen in het land van Ararat;
en Esar-Haddon zijn zoon werd koning in zijne plaats.

20

Hiskia's krankheid en herstel.

- 1 In die dagen werd Hizkía krank tot stervens toe,
en de Profeet Jesaja, de zoon van Amoz, kwam tot hem,
en zeide tot hem:
"Zóó zegt de HEERE:

- 'Geef bevel aan uw huis,
want gij zult sterven
en niet leven.'"
- 2 Toen keerde hij zijn aangezicht òm naar den wand,
en hij bad tot den HEERE,
zeggende:
- 3 "Och HEERE, gedenk toch,
dat ik voor Uw aangezicht in waarheid
en met een volkomen hart gewandeld
en dat goed in uwe oogen is, gedaan heb."
En Hizkía weende gansch zeer.
- 4 Het gebeurde nu,
als Jesaja uit het middelvoorhof *nog* niet gegaan was,
dat het woord des HEEREN tot hem geschiedde,
zeggende:
- 5 "Keer weder
en zeg tot Hizkía, den voorganger Mijns volks:
'Zóó zegt de HEERE, de God uws vaders Davids:
"Ik heb uw gebed gehoord,
Ik heb uwe tranen gezien,
zie,
Ik zal u gezond maken;
aan den derden dag zult gij opgaan in het huis des HEEREN;
6 en Ik zal vijftien jaar tot uwe dagen toedoen,
en zal u uit de hand des konings van Assyrië verlossen,
mitsgaders deze stad,
en Ik zal deze stad beschermen om Mijnentwil en om Mijns knechts Davids wil.'"
- 7 Daarna zeide Jesaja:
"Neemt eenen klomp vijgen";
en zij namen ze,
en leiden ze op de zweer,
en hij werd genezen.
- 8 Hizkía nu had gezegd tot Jesaja:
"Welk is het teeken, dat de HEERE mij gezond maken zal,
en dat ik op den derden dag in des HEEREN huis zal opgaan."
- 9 En Jesaja zeide:
"Dit zal u een teeken van den HEERE zijn,
dat de HEERE het woord, dat Hij gesproken heeft, doen zal:
zal de schaduw tien graden voorwaarts gaan,
of tien graden achterwaarts keeren?"
- 10 Toen zeide Jehizkía:
"Het is der schaduw licht, tien graden nederwaarts te gaan;
neen, maar dat de schaduw tien graden achterwaarts keere."
- 11 En Jesaja de Profeet riep den HEERE aan,
en Hij deed de schaduw tien graden achterwaarts keeren in de graden,
die zij nederwaarts gegaan was in de graden van Achaz' *zonnewijzer*.

Het gezantschap uit Babel.

- 12 Te dier tijd zond Berodach-Baladan, de zoon Baladans, de koning van Babel,
brieven en een geschenk aan Hizkía;
want hij had gehoord,
dat Hizkía krank geweest was.
- 13 En Hizkía hoorde naar hen,
en hij toonde hun zijn gansche schathuis,
het zilver,
en het goud,
en de specerijen,
en de beste olie,

- en zijn wapenhuis,
en al dat gevonden werd in zijne schatten:
daar was geen ding in zijn huis noch in zijne gansche heerschappij,
dat hij hun niet toonde.
- 14 Toen kwam de Profeet Jesaja tot den koning Hiskía,
en zeide tot hem:
"Wat hebben die mannen gezegd,
en van waar zijn zij tot u gekomen?"
En Hiskía zeide:
"Zij zijn uit verren lande gekomen,
uit Babel."
- 15 En hij zeide:
"Wat hebben zij gezien in uw huis?"
En Hiskía zeide:
"Zij hebben alles gezien wat in mijn huis is,
geen ding is er in mijne schatten,
dat ik hun niet getoond heb."
- 16 Toen zeide Jesaja tot Hiskía:
"Hoor des HEEREN woord.
- 17 'Zie,
de dagen komen,
dat al wat in uw huis is,
en wat uwe vaders tot dezen dag toe opgelegd hebben,
naar Babel weggevoerd zal worden:
daar zal niets overgelaten worden,'
zegt de HEERE.
- 18 'Daartoe zullen zij van uwe zonen,
die uit u zullen voortkomen,
die gij gewinnen zult,
nemen,
dat zij hovelingen zijn in het paleis des konings van Babel.'"
- 19 Maar Hiskía zeide tot Jesaja:
"Het woord des HEEREN, dat gij gesproken hebt, is goed."
Ook zeide hij:
"Zoude het niet,
naardien vrede en waarheid in mijne dagen wezen zal?"

Hizkia's dood.

- 20 Het overige nu der geschiedenissen van Hiskía,
en al zijne macht,
en hoe hij den vijver en den watergang gemaakt heeft
en water in de stad gebracht heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 21 En Hiskía ontsliep met zijne vaders;
en zijn zoon Manasse werd koning in zijne plaats.

21

Manasse koning van Juda.

- 1 Manasse was twaalf jaar oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde vijfenvijftig jaar te Jeruzalem;
en de naam zijner moeder was Hefzibah.
- 2 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
naar de gruwelen der heidenen,
die de HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls uit de bezittingen verdreven had.
- 3 Want hij bouwde de hoogten weder op,
die Hiskía zijn vader verdorven had,

- en hij richtte den Baäl altaren op,
en maakte een bosch,
gelijk als Achab de koning Israëls, gemaakt had,
en boog zich neder voor al het heir des hemels,
en diende ze.
- 4 En hij bouwde altaren in het huis des HEEREN,
waarvan de HEERE gezegd had:
"Te Jeruzalem zal Ik Mijnen Naam zetten."
- 5 Daartoe bouwde hij altaren voor al het heir des hemels
in beide de voorhoven van het huis des HEEREN.
- 6 Ja,
hij deed zijnen zoon door het vuur gaan,
en pleegde guichelarij
en gaf op vogelgeschrei acht,
en hij stelde waarzeggers en duivelskunstenaars:
hij deed zeer veel kwaad in de oogen des HEEREN,
om *Hem* tot toorn te verwekken.
- 7 Hij stelde ook een gesneden beeld van het bosch,
dat hij gemaakt had,
in het huis,
waarvan de HEERE gezegd had tot David en tot zijnen zoon Salomo:
"In dit huis en in Jeruzalem, die Ik uit alle stammen Israëls verkoren heb,
zal Ik Mijnen Naam zetten in eeuwigheid,
8 en Ik zal niet voortvaren den voet Israëls te bewegen uit dit land,
dat Ik hunnen vaders gegeven heb;
alleenlijk zoo zij waarnemen te doen naar alles,
dat Ik hun geboden heb,
en naar de gansche wet,
die Mijn knecht Mozes hun geboden heeft."
- 9 Maar zij hoorden niet;
want Manasse deed hen dwalen,
dat zij erger deden dan de heidenen,
die de HEERE voor het aangezicht der kinderen Israëls verdelgd had.
- 10 Toen sprak de HEERE door den dienst zijner knechten de Profeten,
zeggende:
- 11 "Dewijl dat Manasse, de koning van Juda, deze gruwelen gedaan heeft,
erger doende dan al dat de Amorieten gedaan hebben,
die vóór hem geweest zijn,
ja,
ook Juda door zijne drekgoden heeft doen zondigen,
12 daarom alzóó zegt de HEERE de God Israëls:
"Zie,
Ik zal een kwaad over Jeruzalem en Juda brengen,
dat een ieder, die het hoort,
beide zijne ooren klinken zullen,
13 en Ik zal over Jeruzalem het meetsnoer van Samarië trekken,
mitsgaders het paslood van het huis Achabs,
en Ik zal Jeruzalem uitwisschen,
gelijk als men eenen schotel uitwischet:
men wischet die uit,
en men keert hem om op zijne holligheid.
- 14 En Ik zal het overblijfsel Mijns erfdeels verlaten
en zal het in de hand hunner vijanden geven,
en zij zullen tot eenen roof en plundering worden allen hunnen vijanden:
15 daarom dat zij gedaan hebben dat kwaad was in Mijne oogen,
en Mij tot toorn verwekt hebben,
van dien dag dat hunne vaders van Egypte uitgegaan zijn,
ook tot op dezen dag toe."

- 16 Daartoe vergoot Manasse ook zeer veel onschuldig bloed,
totdat hij Jeruzalem van het ééne einde tot het andere vervuld had;
behalve zijne zonden, die hij Juda zondigen deed,
doende dat kwaad was in de oogen des HEEREN.
- 17 Het overige nu der geschiedenissen van Manasse,
en al dat hij gedaan heeft,
en zijne zonde, die hij gezondigd heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 18 En Manasse ontsliep met zijne vaderen,
en werd begraven in den hof van zijn huis,
in den hof van Uzza;
en zijn zoon Amon werd koning in zijne plaats.

Amon koning van Juda.

- 19 Amon was tweeëntwintig jaar oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde twee jaar te Jeruzalem;
en de naam zijner moeder was Messulémeth,
eene dochter van Haruz van Jotba.
- 20 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
gelijk als zijn vader Manasse gedaan had;
want hij wandelde in al den weg,
dien zijn vader gewandeld had,
en hij diende de drekgoden,
die zijn vader gediend had,
en hij boog zich voor die neder:
- 22 zoo verliet hij den HEERE, zijner vaderen God,
en hij wandelde niet in den weg des HEEREN.
- 23 En de knechten Amons maakten een verbond tegen hem,
en zij doodden den koning in zijn huis.
- 24 Maar het volk des lands versloeg allen,
die tegen den koning Amon een verbond gemaakt hadden,
en het volk des lands maakte zijnen zoon Josia koning in zijn plaats.
- 25 Het overige nu der geschiedenissen Amons,
die hij gedaan heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 26 En men begroef hem in zijn graf,
in den hof van Uzza;
en zijn zoon Josía werd koning in zijne plaats.

22

Josía koning van Juda.

- 1 Josía was acht jaar oud, toen hij koning werd,
en regeerde éénendertig jaar te Jeruzalem;
de naam zijner moeder was Jedida,
eene dochter van Adaja van Boskath.
- 2 En hij deed dat recht was in de oogen des HEEREN,
en hij wandelde in al den weg zijns vaders Davids,
en week niet af ter rechter- noch ter linker-hand.

Het Wetboek in den tempel gevonden.

- 3 Het geschiedde nu in het achttiende jaar des konings Josía,
dat de koning den schrijver Safan, den zoon Azalja's, des zoons Messullams,
zond in het huis des HEEREN,
zeggende:
- 4 "Ga op tot Hilkía den Hoogepriester,
opdat hij het geld opsomme,

dat in het huis des HEEREN gebracht is,
hetwelk de wachters des dorpels van het volk verzameld hebben;
5 en dat zij dat geven in de hand der verzorgers van het werk,
die besteld zijn over het huis des HEEREN,
opdat zij het geven den genen, die het werk doen,
dat in het huis des HEEREN is,
om de breuken van het huis te herstellen,
6 den timmerlieden en den bouwlieden en den metselaars,
en om hout en gehouvene steenen te koopen om het huis te herstellen.
7 Doch er werd met hen geene rekening gehouden van het geld,
dat in hunne hand geleverd was,
want zij handelden trouwelijk.
8 Toen zeide de Hoogepriester Hilkía tot Safan den schrijver:
"Ik heb het wetboek in het Huis des HEEREN gevonden";
en Hilkía gaf dat boek aan Safan,
die las het.
9 Daarna kwam Safan de schrijver tot den koning,
en bracht den koning bescheid weder,
en hij zeide:
"Uwe knechten hebben het geld,
dat in het huis gevonden was,
samengebracht,
en hebben het gegeven in de hand der verzorgers van het werk,
die besteld waren over het huis des HEEREN."
10 Ook gaf Safan de schrijver den koning te kennen,
zeggende:
"De Priester Hilkía heeft mij een boek gegeven."
En Safan las dat voor het aangezicht des konings.
11 Het geschiedde nu,
als de koning de woorden des wetboeks hoorde,
dat hij zijne kleederen scheurde;
12 en de koning gebood Hilkía den Priester,
en Ahikam, den zoon Safans,
en Achbor, den zoon van Michaja,
en Safan den schrijver,
en Asaja, den knecht des konings,
zeggende:
13 "Gaat henen,
vraagt den HEERE voor mij
en voor het volk
en voor het gansche Juda,
over de woorden dezes boeks,
dat gevonden is;
want de grimmigheid des HEEREN is groot,
dewelke tegen ons aangestoken is,
omdat onze vaders niet gehoord hebben naar de woorden dezes boeks,
om te doen naar al dat voor ons geschreven is."
14 Toen ging de Priester Hilkía,
en Ahikam,
en Achbor,
en Safan,
en Asaja henen tot de profetes Hulda,
de huisvrouw Sallums,
des zoons van Tikva,
den zoon van Harhas,
den kleederbewaarder,
(zij nu woonde te Jeruzalem, in het tweede deel),
en zij spraken tot haar.

15 En zij zeide tot hen:
 "Zóó zegt de HEERE de God Israëls:
 'Zegt tot den man,
 die u tot Mij gezonden heeft:

16 "Zóó zegt de HEERE:
 'Zie, Ik zal kwaad over deze plaats brengen,
 en over hare inwoneren,
namelijk alle de woorden des boeks,
 dat de koning van Juda gelezen heeft.

17 Daarom dat zij Mij verlaten
 en andere goden gerookt hebben,
 opdat zij Mij tot toorn verwekten met al het werk hunner handen,
 zoo zal Mijne grimmigheid aangestoken worden tegen deze plaats,
 en niet uitgebluscht worden.'"

18 Maar tot den koning van Juda,
 die u gezonden heeft om den HEERE te vragen,
 alzóó zult gij tot hem zeggen:
 'Zóó zegt de HEERE de God Israëls:
 "Aangaande de woorden, die gij gehoord hebt;
 omdat uw hart week geworden is
 en gij u voor het aangezicht des HEEREN vernederd hebt,
 als gij hoordet wat Ik gesproken heb tegen deze plaats
 en derzelve inwoneren,
 dat zij tot eene verwoesting en vloek zullen worden,
 en dat gij uwe kleederen gescheurd
 en voor Mijn aangezicht geweend hebt:
 zoo heb Ik *u* ook verhoord,"
 spreekt de HEERE.

20 "Daarom,
 zie,
 Ik zal u verzamelen tot uwe vaders,
 en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden,
 en uwe oogen zullen al het kwaad niet zien,
 dat Ik over deze plaats brengen zal.'"

En zij brachten den koning het antwoord weder.

23

Josía vernieuwt het verbond en houdt het Pascha.

1 Toen zond de koning henen,
 en tot hem verzamelden zich alle de oudsten van Juda en Jeruzalem.

2 En de koning ging òp in het huis des HEEREN,
 en met hem alle man van Juda
 en alle inwoners van Jeruzalem,
 en de Priesters en de Profeten,
 en al het volk, van den minste tot den meeste;
 en hij las voor hunne ooren alle de woorden van het boek des verbonds,
 dat in het huis des HEEREN gevonden was.

3 De koning nu stond aan den pilaar,
 en maakte een verbond voor des HEEREN aangezicht,
 om den HEERE na te wandelen,
 en Zijne geboden
 en Zijne getuigenissen
 en Zijne inzettingen met ganscher harte en met ganscher ziele te houden,
 bevestigende de woorden dezes verbonds,
 die in dit boek geschreven zijn;
 en het gansche volk stond in dit verbond.

4 En de koning gebod den Hoogepriester Hilkía,

- en den Priesteren der tweede ordening,
en den dorpelbewaarders,
dat zij uit den tempel des HEEREN alle gereedschap,
dat voor Baäl en het *beeld van het bosch*
en voor al het heir des hemels gemaakt was,
uitbrengen zouden;
en hij verbrandde dat buiten Jeruzalem in de velden Kidrons,
en liet het stof daarvan naar Beth-El dragen.
- 5 Daartoe schafte hij de Kemarim af,
die de koningen van Juda gesteld hadden,
opdat men rooken zoude op de hoogten,
in de steden van Juda
en rondom Jeruzalem;
mitsgaders die
voor Baäl,
de zon
en de maan
en de andere planeten
en al het heir des hemels rookten.
- 6 Hij bracht ook het *beeld van het bosch* uit het huis des HEEREN weg
buiten Jeruzalem naar de beek Kidron,
en verbrandde het aan de beek Kidron,
en vergruisde het tot stof,
en hij wierp het stof daarvan op de graven der kinderen des volks.
- 7 Daartoe brak hij de huizen der schandjongens af,
die aan het huis des HEEREN waren,
alwaar de vrouwen huisjes voor het *beeld van het bosch* weefden.
- 8 En hij bracht alle de Priesters uit de steden van Juda,
en verontreinigde de hoogten alwaar die Priesters gerookt hadden,
van Gibeä aan tot Ber-Séba toe,
en hij brak de hoogten der poorten af,
ook die aan de deur der poort van Jozua, den overste der stad, was,
welke aan iemands linkerhand was,
de stadspoort *ingaaende*.
- 9 Doch de Priesters der hoogten offerden niet op het altaar des HEEREN te Jeruzalem,
maar zij aten ongezuurde *brooden* in het midden van hunne broederen.
- 10 Hij verontreinigde ook Tofeth,
dat in het dal der kinderen Hinnoms is,
opdat niemand zijnen zoon of zijne dochter den Molech door het vuur deed gaan.
- 11 En hij schafte de paarden af,
die de koningen van Juda voor de zon gesteld hadden,
van den ingang in het huis des HEEREN,
tot de kamer van Nathan-Mélech, den hoveling, die in Parvarim was;
en de wagenen der zon verbrandde hij met vuur.
- 12 Verder de altaren, die op het dak der opperzaal van Achaz waren,
die de koningen van Juda gemaakt hadden,
mitsgaders de altaren,
die Manasse in de twee voorhoven van het huis des HEEREN gemaakt had,
brak de koning af,
en hij verbrijzelde ze van daar,
en wierp het stof daarvan in de beek Kidron.
- 13 De hoogten ook die vóór aan Jeruzalem waren,
dewelke waren ter rechterhand van den berg Mashith,
die Salomo de koning Israëls,
den Astóreth, het verfoeisel der Sidoniërs,
en den Kamos, het verfoeisel der Moabieten,
en den Milkom, den gruwel der kinderen Ammons, gebouwd had,
verontreinigde de koning.

- 14 Ingelijks brak hij de opgerichte beelden,
en roeide de bosschen uit,
en hij vervulde hunne plaats met menschenbeenderen.
- 15 Daartoe ook het altaar,
dat te Beth-El was,
en de hoogte,
die Jerobeam, de zoon van Nubat, die Israël zondigen deed, gemaakt had,
te zamen dat altaar en die hoogte brak hij af;
ja, hij verbrandde de hoogte,
hij vergruisde ze tot stof,
en hij verbrandde het bosch.
- 16 En als Josía zich omkeerde,
zag hij de graven,
die daar op den berg waren
en zond heen
en nam de beenderen uit de graven,
en verbrandde ze op dat altaar,
en verontreinigde dat,
naar het woord des HEEREN,
dat de man Gods uitgeroepen had,
die deze woorden uitriep.
- 17 Voorts zeide hij:
"Wat is dat voor een grafteeken,
dat ik zie?"
En de lieden der stad zeiden tot hem:
"Het is het graf van den man Gods,
die uit Juda kwam
en deze dingen,
die gij tegen dit altaar van Beth-El gedaan hebt, uitgeroepen heeft."
- 18 En hij zeide:
"Laat hem liggen,
dat niemand zijne beenderen verroere."
Zoo bevrijdden zij zijne beenderen,
met de beenderen des Profeten,
die uit Samarië gekomen was.
- 19 Daartoe nam Josía ook weg alle de huizen der hoogten,
die in de steden van Samarië waren,
die de koningen Israëls gemaakt hadden om *den* HEERE tot toorn te verwekken:
en hij deed daarmede naar alle de daden,
die hij te Beth-El gedaan had.
- 20 En hij slachtte alle de priesteren der hoogten, die daar waren,
op de altaren,
en verbrandde menschenbeenderen op dezelve.
Daarna keerde hij weder naar Jeruzalem.
- 21 En de koning gebod het gansche volk,
zeggende:
"Houdt den HEERE uwen God Paschen,
gelijk in dit boek des verbonds geschreven is."
- 22 Want gelijk dit Paschen was er geen gehouden,
van de dagen der Richteren af,
die Israël gericht hadden,
noch in alle de dagen der koningen Israëls,
noch der koningen van Juda.
- 23 Maar in het achttiende jaar des konings Josía
werd dit Pascha den HEERE te Jeruzalem gehouden.
- 24 En ook deed Josía weg de waarzeggers en de duivelskunstenaars,
en de Terafim,
en de drekgoden,

- en alle verfoeiselen,
die in het land van Juda en in Jeruzalem gezien werden;
opdat hij bevestigde de woorden der wet,
die geschreven waren in het boek,
dat de Priester Hilkía in het huis des HEEREN gevonden had.
- 25 En vóór hem was geen koning zijns gelijke,
die zich tot den HEERE met zijn gansche hart
en met zijn gansche ziel
en met zijn gansche kracht,
naar al de wet van Mozes,
bekeerd had,
en na hem stond zijns gelijke niet op.
- 26 Nochtans keerde zich de HEERE van den brand Zijns grooten toorns niet af,
waarmede Zijn toorn brandde tegen Juda,
om alle de tergingen,
waarmede Manasse hem getergd had;
- 27 en de HEERE zeide:
"Ik zal Juda óók van Mijn aangezicht wegdoen,
gelijk als Ik Israëel weggedaan heb;
en Ik zal deze stad Jeruzalem verwerpen,
die Ik verkoren heb,
en het huis,
waarvan Ik gezegd heb:
'Mijn Naam zal daar wezen.'"
- 28 Het overige nu der geschiedenissen van Josía,
en al wat hij gedaan heeft,
zijn die niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?

Josia's dood.

- 29 In zijne dagen trok Farao Necho, de koning van Egypte,
op tegen den koning van Assyrië,
naar de rivier Frath;
en de koning Josía toog hem tegemoet;
en hij doodde hem te Megiddo,
als hij hem gezien had.
- 30 En zijne knechten voerden hem dood op eenen wagen van Megiddo,
en brachten hem te Jeruzalem,
en begroeven hem in zijn graf;
en het volk des lands nam Joahaz,
den zoon van Josía,
en zalfden hem
en maakten hem koning in zijns vaders plaats.

Joahaz en Jojakim koningen van Juda.

- 31 Drieëntwintig jaar was Joahaz oud,
toen hij koning werd,
en hij regeerde drie maanden te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Hamutal,
de dochter van Jeremia, van Libna.
- 32 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
naar alles dat zijne vaders gedaan hadden.
- 33 Doch Farao Necho liet hem binden te Ribla,
in het land van Hamath,
opdat hij te Jeruzalem niet regeeren zoude,
en hij leide het land eene boete op van honderd talenten zilvers
en één talent gouds.
- 34 Ook maakte Farao Necho Eljakim, den zoon van Josía, koning
in de plaats van zijne vader Josía

- en veranderde zijnen naam in Jojakim;
maar Joahaz nam hij mede,
en hij kwam in Egypte
en stierf aldaar.
- 35 En Jojakim gaf dat zilver en dat goud aan Farao,
doch hij schatte het land
om dat geld naar het bevel van Farao te geven;
een ieder naar zijne schatting,
eischte hij het zilver en goud af van het volk des lands,
om het aan Farao Necho te geven.
- 36 Vijfentwintig jaar was Jojakim oud,
toen hij koning werd,
en regeerde elf jaar te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Zebudda,
eene dochter van Pedaja van Ruma.
- 37 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
naar alles wat zijne vaders gedaan hadden.

24

Nebukadnezar trekt tegen Juda op.

- 1 In zijne dagen trok Nebukadnezar, de koning van Babel, op,
en Jojakim werd zijn knecht drie jaren;
daarna keerde hij zich om
en rebelleerde tegen hem.
- 2 En de HEERE zond tegen hem de benden der Chaldeën
en de benden der Syriërs
en de benden der Moabieten
en de benden der kinderen Ammons,
en zond hen tegen Juda om dat te verderven,
naar het woord des HEEREN,
dat Hij gesproken had door den dienst Zijner knechten de Profeten.
- 3 Zekerlijk geschiedde *dit* naar het bevel des HEEREN tegen Juda,
dat Hij hen van Zijn aangezicht wegdeed,
om de zonden van Manasse,
naar alles dat hij gedaan had;
- 4 alsook *om* het onschuldig bloed, dat hij vergoten had,
zoodat hij Jeruzalem met onschuldig bloed vervuld had:
daarom wilde de HEERE niet vergeven.
- 5 Het overige nu der geschiedenissen Jojakims,
en al wat hij gedaan heeft,
is dat niet geschreven in het boek der Kronieken der koningen van Juda?
- 6 En Jojakim ontsliep met zijne vaderen,
en zijn zoon Jojachin werd koning in zijne plaats.
- 7 De koning nu van Egypte toog voortaan niet meer uit zijn land,
want de koning van Babel had,
van de rivier van Egypte af tot aan de rivier Frath,
ingenomen al dat des konings van Egypte was.

Jojachin koning van Juda. Eerste wegvoering naar Babel.

- 8 Jojachin was achttien jaar oud,
toen hij koning werd,
en regeerde drie maanden te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Nehusta,
eene dochter Elnathans van Jeruzalem.
- 9 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
naar alles dat zijn vader gedaan had.
- 10 Te dier tijd trokken de knechten Nebukadnezars,

- des konings van Babel,
naar Jeruzalem,
en de stad werd belegerd.
- 11 Zelfs kwam Nebukadnezar, de koning van Babel, tegen de stad,
als zijne knechten die belegerden.
- 12 Toen ging Jojachin, de koning van Juda,
uit tot den koning van Babel,
hij,
en zijne moeder,
en zijne knechten,
en zijne vorsten,
en zijne hovelingen:
en de koning van Babel nam hem *gevangen* in het achtste jaar zijner regeering.
- 13 En hij bracht van daar uit alle de schatten van het huis des HEEREN,
en de schatten van het huis des konings;
en hij hieuw alle gouden vaten af,
die Salomo, de koning Israëls, in den tempel des HEEREN gemaakt had,
gelijk als de HEERE gesproken had.
- 14 En hij voerde gansch Jeruzalem weg,
mitsgaders alle de vorsten
en alle strijdbare helden,
tienduizend gevangenen,
en alle timmerlieden en smeden;
niemand werd overgelaten dan het arme volk des lands.
- 15 Zoo voerde hij Jojachin weg naar Babel,
mitsgaders des konings moeder,
en des konings vrouwen,
en zijne hovelingen,
daartoe de machtigen des lands
bracht hij gevankelijk van Jeruzalem naar Babel:
- 16 en alle kloeke mannen tot zeventuizend
en timmerlieden en smeden tot éénderduizend,
en alle helden, die ten oorlog geoefend waren,
deze bracht de koning van Babel gevankelijk naar Babel.
- 17 En de koning van Babel maakte Mattanja,
deszelfs oom,
koning in plaats van hem,
en veranderde zijnen naam in Zedekía.

Zedekía laatste koning van Juda.

- 18 Zedekía was éénerduizend en twintig jaar oud, als hij koning werd,
en hij regeerde elf jaar te Jeruzalem;
en zijner moeder naam was Hamutal,
eene dochter van Jeremia van Libna.
- 19 En hij deed dat kwaad was in de oogen des HEEREN,
naar alles wat Jojakim gedaan had.
- 20 Want het geschiedde om den toorn des HEEREN tegen Jeruzalem
en tegen Juda,
totdat Hij hen van Zijn aangezicht weggeworpen had:
en Zedekía rebelleerde tegen den koning van Babel.

25

Verwoesting van Jeruzalem. De wegvoering naar Babel.

- 1 En het geschiedde in het negende jaar zijner regeering
in de tiende maand op den tienden der maand,
dat Nebukadnezar, de koning van Babel, kwam tegen Jeruzalem,
hij

en zijn gansche heir,
en legerde zich tegen haar,
en zij bouwden tegen haar sterkten rondom.
2 Zoo kwam de stad in belegering,
tot in het elfde jaar des konings Zedekía.
3 Op den negenden der *vierde* maand
als de honger in de stad sterk werd
en het volk des lands geen brood had,
4 toen werd de stad doorgebroken,
en alle de krijgslieden *vloten* des nachts door den weg der poort,
tusschen de twee muren,
die aan des konings hof waren,
(de Chaldeën nu waren tegen de stad rondom),
en *de koning* trok *door* de weg des vlakken velds.
5 Doch het heir der Chaldeën joeg den koning na,
en zij achterhaalden hem in de vlakke velden van Jericho,
en al zijn heir werd van bij hem verstrooid.
6 Zij dan grepen den koning,
en voerden hem opwaarts tot den koning van Babel naar Ribla;
en zij spraken een oordeel tegen hem:
7 en zij slachtten de zonen van Zedekía voor zijne oogen;
en men verblindde Zedekia's oogen,
en zij bonden hem met twee koperen ketenen
en voerden hem naar Babel.
8 Daarna in de vijfde maand op den zevenden der maand,
(dit was het negentiende jaar Nebukadnezars, des konings van Babel),
kwam Nebuzaradan, de overste der trawanten,
de knecht des konings van Babel, te Jeruzalem;
9 en hij verbrandde het huis des HEEREN
en het huis des konings,
mitsgaders alle huizen van Jeruzalem,
en alle huizen der grooten verbrandde hij met vuur;
10 en het gansche heir der Chaldeën,
dat met den overste der trawanten was,
brak de muren van Jeruzalem rondom af.
11 Het overige nu des volks,
die in de stad overgelaten waren,
en de afvalligen,
die tot den koning van Babel afgefallen waren,
en het overige der menigte,
voerde Nebuzaradan, de overste der trawanten, gevankelijk weg.
12 Maar van de armsten des lands liet de overste der trawanten *eenigen* overig
tot wijngaardeniers
en tot akkerlieden.
13 Voorts braken de Chaldeën de koperen pilaren,
die in het huis des HEEREN waren,
en de stellingen,
en de koperen zee,
die in het huis des HEEREN was,
en zij voerden het koper daarvan naar Babel.
14 Zij namen ook de potten
en de schoffelen
en de gaffelen
en de rookschalen,
en alle de koperen vaten,
waar men den dienst mede deed;
15 en de overste der trawanten nam weg de wierookvaten en de sprengbekkens,
wat geheel goud

- en wat geheel zilver was.
- 16 De twee pilaren,
de ééne zee,
en de stellingen,
die Salomo voor het huis des HEEREN gemaakt had:
het koper van alle deze vaten was niet te wegen.
- 17 De hoogte ééns pilaars was achttien ellen,
en het kapiteel daarop was koper;
en de hoogte des kapiteels was drie ellen;
en het net,
en de granaatappelen op het kapiteel rondom waren alle van koper;
en dezen gelijk had de andere pilaar, met het net.
- 18 Ook nam de overste der trawanten
Seraja den Hoofdpriester,
en Zefanja den tweeden Priester,
en de drie dorpelbewaarders:
- 19 en uit de stad nam hij éénen hoveling,
die over de krijgslieden gesteld was,
en vijf mannen uit degenen,
die des konings aangezicht zagen,
die in de stad gevonden werden,
mitsgaders den oversten schrijver des heirs,
die het volk des lands ten oorlog opschreef,
en zestig mannen van het volk des lands,
die in de stad gevonden werden.
- 20 Als Nebuzaradan, de overste der trawanten, deze genomen had,
zoo bracht hij hen tot den koning van Babel naar Ribla,
- 21 en de koning van Babel sloeg hen
en doodde hen te Ribla in het land van Hamath.
Alzoo werd Juda uit zijn land gevankelijk weggevoerd.

Gedalja vermoord.

- 22 Maar aangaande het volk,
dat in het land van Juda overgebleven was,
dat Nebukadnezar, de koning van Babel,
had laten overblijven,
daarover stelde hij Gedalja,
den zoon Ahikams,
des zoons Safans.
- 23 Toen nu alle de oversten der heiren,
zij
en hunne mannen hoorden,
dat de koning van Babel Gedalja tot overste gesteld had,
kwamen zij tot Gedalja naar Mizpa:
namelijk Ismaël, de zoon van Nethanja,
en Johanan, de zoon van Karéah,
en Seraja, de zoon van Tanhúmeth, de Netofathiet,
en Jaázanja, de zoon van den Maächathiet,
zij
en hunne mannen;
- 24 en Gedalja zwoer hun
en hunnen mannen,
en zeide tot hen:
"Vreest niet van te zijn knechten der Chaldeën,
blijft in het land
en dient den koning van Babel,
zoo zal het u wel gaan."
- 25 Maar het geschiedde in de zevende maand

dat Ismaël de zoon van Nethanja,
den zoon van Elisama,
van koninklijk zaad,
kwam,
en tien mannen met hem,
en sloegen Gedalja,
dat hij stierf,
mitsgaders de Joden en de Chaldeën,
die met hem te Mizpa waren.
26 Toen maakte zich al het volk op,
van den minste tot den meeste,
en de oversten der heiren,
en kwamen in Egypte,
want zij vreesden voor de Chaldeën.

Jojachin te Babel.

27 Het geschiedde daarna
in het zevenendertigste jaar der wegvoering van Jojachin,
den koning van Juda,
in de twaalfde maand
op den zevenentwintigsten der maand,
dat Evilmerodach,
de koning van Babel,
in het jaar als hij koning werd,
het hoofd van Jojachin, den koning van Juda,
uit het gevangenhuis verhief;
28 en hij sprak vriendelijk met hem,
en stelde zijnen stoel boven den stoel der koningen,
die bij hem te Babel waren;
29 en hij veranderde de kleederen zijner gevangenis,
en hij at geduriglijk brood voor zijn aangezicht,
alle de dagen zijns levens.
30 En aangaande zijne tering,
eene gedurige tering werd hem van den koning gegeven,
elk dagelijks bestemd deel op zijnen dag,
alle de dagen zijns levens.

Aantekeningen:

- 1 *Duidelijk blijkt hier dat hoofdstuk 1 eenvoudig een voortzetting is van het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 22, van 1 Koningen. Immers, 1 en 2 Samuël en 1 en 2 Koningen zijn feitelijk tezamen slechts één boek, het boek "Koningen". Dat heb ik in de file-benaming tot uitdrukking trachten te brengen: allen hebben ze de "stamcode" "BC", terwijl de letter op de tweede positie voor van elkaar duidelijk te onderscheiden boeken anders is: zo is AA Genesis, AB Exodus, etc.*
- 1:1 "opperzaal"; NBG35: "operzaal"; een drukfout.
- 1:2 "Baäl-Zebul", heer van het huis, werd denkkelijk "Beëlzebul": heer van de vliegen. Maar het is ook mogelijk dat de Baälcultus een werkelijke connectie had met vliegen. [Om ze te verjagen].
- 1:3 "Elia den Tisbiet"; SV35: "Elia des Tisbiet".
- 1:8 *De gestalte van Johannes de Doper zal later als die van Elía zijn. Zie Mattheüs 3:4.*
- 1:9-18 *Dit is een voorbeeld van de 1, 2, 3-anders structuur: het zijn drie parallelle gebeurtenissen [een hoofdmant met zijn vijftigtal wordt naar Elisa gezonden], alleen loopt de derde gebeurtenis anders af dan de eerste twee. Voor een ander voorbeeld zie hoofdstuk 2, de verzen 1 tot en met 12.*
- 2:1-12 *Dit is nog een voorbeeld van de 1, 2, 3-anders structuur: zie de opmerking daarover bij hoofdstuk 1:9-18.*
- 2:7 *Het is opmerkelijk dat Elía ten hemel opvaart bij de Jordaan, waar Johannes de Doper eeuwen later als de nieuwe Elía dopen zou. Zie Mattheüs 3:1-6.*
- 2:12 *Deze woorden worden in hoofdstuk 2:12 aangehaald door koning Joas, wanneer Elisa op zijn sterfbed ligt.*
- 3:11 "één"; SV35: "een".
- 4:29-32 *In dit tekstgedeelte zijn verschillende elementen die in het Nieuwe Testament midrash-achtig terug keren; gedacht kan worden aan de "discipel", die op de weg niemand groeten mag: zie Lucas 10:4; de "discipel", die zelf geen genezing tot stand brengen kan: zie Mattheüs 17:14-21; het buiten sluiten van de anderen bij de opwekking van een kind: zie Mattheüs 9:18-26; het weren van mensen die de Meester zoeken door de discipel: zie Mattheüs 19:13 en 14.*
- 4:39 "één"; SV35: "een".
- 4:42-44 *De wonderbare spijzigingen in het Nieuwe Testament [zie bijvoorbeeld Mattheüs 14:13-21 [spijziging der 5.000] en 15:29-39 [spijziging der 4.000].*
- 5:20-27 *Het droevige verhaal van Gehazi doet denken aan het nog droeviger verhaal van Judas.*
- 6:12 "één"; SV35: "een".
- 7:13 "één"; SV35: "een".
- 9:14 *In de SV35 was het oorspronkelijke opschrift: " Jehu doodt Joram, Josafat en Izébel:"; dit moet zijn: Jehu doodt Joram, Ahazia en Izébel."*
- 10:27 *Het "tot op dezen dag" geeft het heden van de schrijver aan. "Heimelijke gemakken" zijn toiletten.*
- 11:15 *In de SV35 was sprake van "laat hen" [Laat hen in het huis des HEEREN niet gedood worden]; de paralleltekst in Kronieken heeft "haar" [Gij zult haar in het huis des HEEREN niet doden – 2 Kronieken 23:14]; de King James heeft "laat haar", en Jongbloed: "laat ze" ook in Koningen. Hoe is dit te verklaren? In de Statenvertaling van 1637 luidt dit tekstgedeelte als volgt: "Laetse in 't Huys des HEEREN niet gedoodt worden." Dit "se" in "laetse" is verstaan als verwijzend naar Athalia "ende wie haer volgt": dus als meervoud, vandaar de vertaling: "laat hen". Maar het moet enkelvoud zijn. Daarom is de tekst op dit punt in Koningen hier veranderd in "Laat haar", naar analogie ook van de tekst in Kronieken.*
- 13:6 *In de SV35, "Samarië)." Maar de teksthaak die het stuk opent is niet te vinden.*
- 13:14 *Die woorden zijn identiek aan die Elisa uitsprak bij de hemelvaart van Elía; zie hoofdstuk 2:12.*
- 13:23 *In de SV35 staat na "Abraham" geen punt.
Het "tot nu toe" geeft aan dat dit deel van Koningen vòòr de Assyrische Ballingschap van Israëel is geschreven.*
- 13:25 *De komma die na "nu" staat, stond aanvankelijk, in de SV35, achter het eerste "Joas".*
- 15:8 *In de SV35 was de "c" van "Zacharia" weggevalen.*
- 15:12 *In de SV35 ontbrak het versnummer.*
- 15:22 *In de SV35 was de "i" van "Pekahia" weggevalen.*
- 17:16 "kalveren"; SV35: "klaveren"; een drukfout.
- 17:28 "één"; SV35: "een".

- 18:1 *In de SV35 stond er een komma na "Hizkia".*
- 18-20 *Let erop dat de spelling van Hizkía's naam verre van consequent is: soms Hizkia, soms Hizkía, soms Hiskia, soms Hiskía [met z: 18:1, 9, 13, 14 (2x), 15, 16 (2x), 17, 19, 22, 29, 30, 31, 32, 37; 19:1, 3, 5, 9, 10, 14 (2x), 15, 20; 20:1, 3, 5, 8, [10 Jehizkía], 12 (2x), 13; 20:14, 16, 19, 20; met s: 18:10, 20:14, 15]. In de grondtekst staat steeds hetzelfde woord, met een 'z' gespeld.*
- 18:23 *In de SV35 staat 'HEERE'; het moet 'Heere' zijn.*
- 19:26 *In de SV35 staat na "beschaamd" géén punt-komma.*
- 22:22 *In de SV35 was er geen verbindingstreepje tussen "linker" en "hand": de woorden stonden gewoon aan elkaar vast.*
- 23:29 *"Josía"; SV35: "Jsoía"; een drukfout.*
- 24:18 *In de SV35 was de "s" van "als" weggevallen.*